



ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

ปริญญา

รัฐศาสตร์

สาขา

รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ภาควิชา

เรื่อง การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง: บทสำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น
ในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

Direct Election of the Municipality's Mayor: An Attitude Survey of Local Officials
in Omyai Municipality, Sam Phran District, Nakhon Pathom Province

นามผู้วิจัย นางสาวสุวรรณี กฤษณารักษ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์นิศยา เงินประเสริฐศรี, ร.ม.)

กรรมการ

(อาจารย์อรนันท กัดินทประ, ร.ด.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์มนต์ชัยพล อรบุญนวลชาติ, ร.ด.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์จตุพร บานชื่น, M.S.S.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย อาจคงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 15 เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง: บทสำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น
ในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

**Direct Election of the Municipality's Mayor: An Attitude Survey of Local Officials
in Omyai Municipality, Sam Phran District, Nakhon Pathom Province**

โดย

นางสาวสุวรรณี กฤษณ์รักษ์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-1270-2

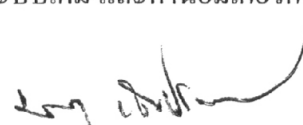
สุวรรณี กฤษฏารักษ์ 2549: การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง: บทสำรวจทัศนคติ
ของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขาวิชารัฐศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์และ
รัฐประศาสนศาสตร์ ปรชานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์นิตยา เงินประเสริฐศรี,
ร.ม. 118 หน้า

ISBN 974-16-1270-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล
ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง และ
2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล การรับรู้
ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีในระบบเดิม และค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นกับทัศนคติของ
พนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีโดยตรง ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยศึกษาจาก
พนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 150 คน
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ประชากรมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างมากต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี
โดยตรง 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี
โดยตรง 2.1) ในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง ได้แก่ ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีในระบบเดิม และค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น 2.2) ประเด็นสถานภาพ
และความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ได้แก่ ความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี
โดยตรง ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม และค่านิยมเกี่ยวกับการ
เลือกตั้งในระดับท้องถิ่น 2.3) ประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มา
จากการเลือกตั้งโดยตรง ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล ประสพการณ์
เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม และค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น


ลายมือชื่อนิตยา


ลายมือชื่อประธานกรรมการ

10 / 3 / 49

Suwannee Kritsadaruk 2006: Direct Election of the Municipality's Mayor: An Attitude Survey of Local Officials in Omyai Municipality, Sam Phran District, Nakhon Pathom Province. Master of Arts (Political Science), Major Field: Political Science, Department of Political Science and Public Administration. Thesis Advisor: Associate Professor Nitaya Ngernprasertsri, M.P. 118 pages.

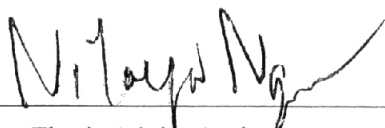
ISBN 974-16-1270-2

The objectives of this research were to survey an local official's attitude in Omyai Municipality, Sam Phran District, Nakhon Pathom Province on toward direct election of the municipality's mayor. This also studied the relationship of knowledge and understanding for the level of municipality administration, information perception about direct election of the municipality's mayor, experiences about the original election of the municipality's mayor, and value about the level of local election toward local official's attitude in Omyai Municipality, Sam Phran District, Nakhon Pathom Province were observed. The data were collected by using questionnaire from 150 local officials in Omyai Municipality, Sam Phran District, Nakhon Pathom Province. The statistical methods used in the data analysis were Percentage, Mean, standard Deviation and Pearson product moment correlation coefficient.

The studies result revealed that the attitude of local officials which satisfied on toward direct election of the municipality's mayor was at high level. The factors related to the attitude of local officials on toward direct election of the municipality's mayor in source of position issue are experiences for the original election of the municipality's mayor and value about the level of local election. Predicament and energetic of the municipality's mayor from direct elective issue is knowledge and understanding for the level of municipality administration, information perception about direct election of the municipality's mayor, experiences for the original election of the municipality's mayor, and value about the level of local election. Furthermore, independence of administrative of the municipality's mayor from direct elective issue are knowledge and understanding for the level of municipality administration, experiences about original election of the municipality's mayor, and value about the level of local election.



Student's signature



Thesis Advisor's signature

10 / 3 / 06

กิตติกรรมประกาศ

ความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์นิศยา เงินประเสริฐศรี ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.อรนันท์ กลั่นทปฺระ กรรมการวิชาเอก และรองศาสตราจารย์ ดร.มนฤตย์พล อรุณบุญวาลชาติ กรรมการสาขาวิชารอง ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบพระคุณอาจารย์ปรีนทร์ นาคสิงค์ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้กรุณา ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์เพื่อความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอ ขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาประสิทธิภาพวิชาความรู้ อันเป็นประโยชน์ในทุกๆ ด้านให้แก่ผู้วิจัยโดยตลอดระยะเวลาของการศึกษาในมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์แห่งนี้ รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาที่ได้ให้การสนับสนุนด้านข้อมูล เอกสาร และให้คำปรึกษาในระหว่างการศึกษาครั้งนี้ ตลอดจนพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบล อ้อมใหญ่ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างสมบูรณ์จนสำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี

สุวรรณี กฤษณารักษ์

มีนาคม 2549

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	6
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	12
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	14
แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	19
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	23
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล: บริบทในสังคมไทย	29
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	40
กรอบแนวคิดในการวิจัย	41
สมมติฐานการวิจัย	42
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	44
วิธีการและอุปกรณ์	44
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการแปลคะแนน	44
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	53
ผลการวิจัย	53
ข้อวิจารณ์	80
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	88
สรุปผลการวิจัย	88
ข้อเสนอแนะ	95
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	100
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	107
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	114

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวน และร้อยละของประชากรเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล	54
2	แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับ คะแนนเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครอง ในระดับเทศบาล	55
3	แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรง	57
4	แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ยประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีในระบบเดิม	59
5	แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับ คะแนนเฉลี่ยค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น	61
6	แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับ คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ต่อการเลือกตั้งนายก เทศมนตรีโดยตรง	63
7	แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับ คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายก เทศมนตรีโดยตรงด้านที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงด้านสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	65
9	แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงด้านมีความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	67
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	68
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	69
12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	70
14	คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	71
15	คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	72
16	คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	72
17	คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงาน ท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพรานจังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการ บริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	74
19	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับ ท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	75
20	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับ ท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็ง ของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	75
21	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับ ท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงาน ของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	76
22	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	77
23	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
1	แสดงค่าความเชื่อมั่นของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครอง ในระดับเทศบาล	115
2	แสดงค่าความเชื่อมั่นของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรง	115
3	แสดงค่าความเชื่อมั่นของประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีในระบบเดิม	116
4	แสดงค่าความเชื่อมั่นของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น	116
5	แสดงค่าความเชื่อมั่นของทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรงในภาพรวม	117
6	แสดงค่าความเชื่อมั่นของทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	117
7	แสดงค่าความเชื่อมั่นของทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็ง ของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่

หน้า

- 8 แสดงค่าความเชื่อมั่นของทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล
ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงาน
ของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

118

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- | | |
|---|----------------------|
| 1 | ความสำคัญของปัญหา |
| 2 | กรอบแนวคิดในการวิจัย |

3

41

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยเป็นกระบวนการทางการเมือง ซึ่งประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองด้วยการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตัวแทนของตนเข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารงานและปกครองประเทศ ซึ่งการเลือกตั้งได้เกิดขึ้นในทุก ๆ ระดับของการปกครองไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับประเทศ และการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

สำหรับบริบทในสังคมไทยภายใต้การบริหารงาน 3 ส่วน คือ 1) การบริหารราชการส่วนกลาง 2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และ 3) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การเลือกตั้งในท้องถิ่นได้ถูกนำไปใช้ในองค์กรต่อไปนี้ 1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) 2) เทศบาล 3) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 4) กรุงเทพมหานคร และ 5) เมืองพัทยา (สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น, 2542: 1-3)

การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีปัญหาหลายๆ ประการ เช่น มีรูปแบบการเลือกตั้งที่เอื้ออำนวยต่อการทุจริต ประชาชนไม่สามารถเลือกผู้บริหารได้โดยตรง เมื่อฝ่ายใดที่ ได้รับเลือกตั้งมีเสียงไม่พอสำหรับจัดตั้งเป็นฝ่ายบริหารจะผลักดันเปลี่ยนหมุนเวียนตำแหน่งกัน (ชเนศวร์, 2542: 52)

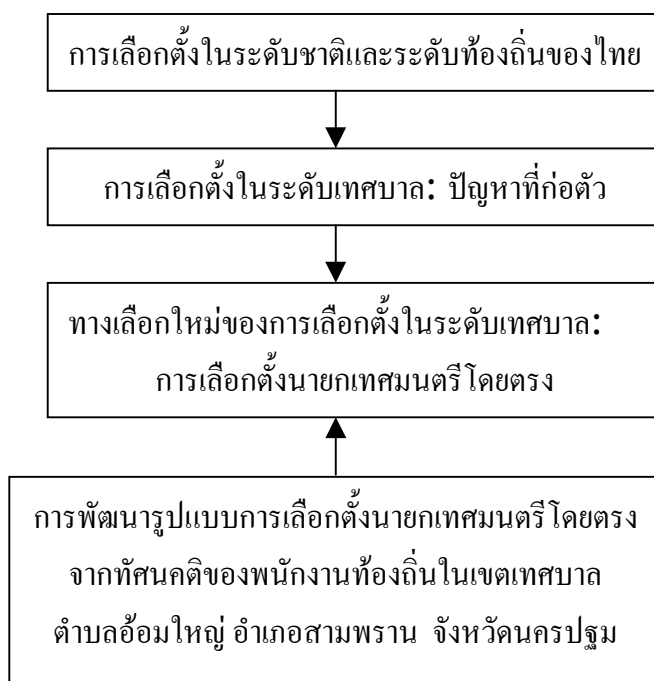
เมื่อวิเคราะห์เฉพาะการเลือกตั้งในระดับเทศบาลจากอดีตที่ผ่านมา ตั้งแต่ พ.ศ. 2496 มีการเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติโดยประชาชนเป็นผู้เลือก หลังจากนั้นสภาเทศบาลเป็นผู้เลือกตั้งนายกเทศมนตรีและเทศมนตรี การเลือกตั้งเช่นนี้มีปัญหา ซึ่งบ่อยครั้งเป็นคนละฝ่ายทำให้เกิดปัญหา เช่น ฝ่ายบริหารไม่มีเสถียรภาพ อ่อนแอและไม่สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงฝ่ายบริหารบ่อยครั้ง ซึ่งเกิดจากการผลักดันเปลี่ยนหมุนเวียนตำแหน่งกัน การดำเนินงานจึงมักขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ประโกชน์, 2544)

ตราบจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2546 มีการเปลี่ยนแปลงการเลือกตั้งใหม่ ให้ประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ทั้งในเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการเลือกตั้งในระดับเทศบาลมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ นายกเทศมนตรี มีเสถียรภาพ สามารถบริหารงานได้คล่องตัวและมีความต่อเนื่องขึ้นกว่าเดิม เป็นการเพิ่มอำนาจ ให้นายกเทศมนตรีมีความเข้มแข็งขึ้น และยังมีสภาพความเป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง (ชนสวรรค์, 2542: 2)

เพื่อให้การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงนี้บรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่น ซึ่งประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย จำเป็นต้องมีการพัฒนารูปแบบของการเลือกตั้งให้เป็นกลไกที่มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยการสำรวจทัศนคติจากพนักงานท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานในเทศบาล ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่สามารถสะท้อนทัศนคติได้ตรงประเด็นและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการเลือกตั้งในระดับเทศบาล ทั้งนี้ศึกษาว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

ในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม เป็นกรณีศึกษา เพราะเป็นเทศบาลตำบลที่ได้มีการเลือกตั้งด้วยวิธีการเลือกตั้งแบบใหม่เมื่อเดือนมิถุนายน 2547 ในขณะที่ยังมีเทศบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบการเลือกตั้งในแนวใหม่นี้อีกเป็นจำนวนมาก ส่วนในกรณีจังหวัดนครปฐมมีเทศบาลทั้งหมด 16 แห่ง ยังมีเทศบาลอีก 3 แห่ง ที่ยังไม่ได้เข้าสู่การเลือกตั้งแบบใหม่นี้ (คณะกรรมการการเลือกตั้ง จังหวัดนครปฐม, 2548) ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จากการเลือกตั้งสามารถนำไปใช้กับเทศบาลที่ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบการเลือกตั้งแบบใหม่นี้ หรือใช้กับเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป รวมทั้งอาจขยายผลการศึกษาไปใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

สรุปความสำคัญของปัญหาในการวิจัยครั้งนี้



ภาพที่ 1 ความสำคัญของปัญหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่อไปนี้ 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล 2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง 3) ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม 4) ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การปรับทัศนคติเชิงบวกของพนักงานท้องถิ่นที่มีต่อการเลือกตั้งใหม่
2. ข้อค้นพบจากงานวิจัยเรื่องนี้ นำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบายของฝ่ายการเมืองในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นเพื่อพัฒนารูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สมดังเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจทัศนคติเฉพาะพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ซึ่งประกอบไปด้วยพนักงานเทศบาลและลูกจ้าง ทั้งหมดจำนวน 150 คน โดยเป็นการสำรวจทัศนคติในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2548

นิยามศัพท์

“ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง” หมายถึง พนักงานท้องถิ่นในเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ได้แสดงออกโดยการลงความเห็นว่าเป็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับรูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นต่อไปนี้ 1) ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง 2) สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง 3) ความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

“ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง” หมายถึง นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นกับระบบการเมือง ป้องกันการผูกขาด มีการถ่วงดุลอำนาจ

“สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง” หมายถึง นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงไม่ถูกปลดเมื่อสภาเทศบาลไม่ผ่านร่างเทศบัญญัติงบประมาณ มีการระงับชี้ชัดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของนายกเทศมนตรีอย่างชัดเจน ประชาชนควบคุมดูแลกำกับการปฏิบัติงานของนายกเทศมนตรี มีความต่อเนื่องในการบริหารงานเนื่องจากไม่ต้องมีการหมุนเวียนตำแหน่งกัน เป็นอิสระจากการแทรกแซงของฝ่ายสภาเทศบาล

“ความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง” หมายถึง นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงสามารถปฏิบัติงานตามความต้องการของประชาชนสามารถกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น ตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานได้อย่างอิสระ เสนอร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน เนื่องจากมีความต่อเนื่อง ไม่ต้องขึ้นอยู่กับเสียงสนับสนุนของสภาเทศบาล

“ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล” หมายถึง พนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่มีข้อมูลข่าวสารและคิดพิจารณาเกี่ยวกับเทศบาลในประเด็นต่อไปนี้
1) โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ และ 2) กระบวนการบริหารงานของเทศบาล

“การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง” หมายถึง พนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ได้ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ เล่นอินเทอร์เน็ต และพูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ

“ประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม” หมายถึง พนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ร่วมรับรู้และมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมว่าเป็นอย่างไร

“ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น” หมายถึง ความเชื่อพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ที่มีต่อการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
5. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
6. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล : บริบทในสังคมไทย
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) หมายถึง ความเชื่อ (Belief) ความรู้สึก (Feeling) และแนวโน้มของบุคคลที่มีต่อสิ่งของหรือที่มีต่อบุคคล (Morris and Maisto, 2002: 598) ผลรวมของความเชื่อนี้เป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ (Rokcach, 1970: 44) อาจเป็นการตัดสินสิ่งต่าง ๆ ว่า ดี-ไม่ดี เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ยอมรับได้-ยอมรับไม่ได้ (Collins, 1970: 68) ซึ่งแนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนองในทางที่เป็นความพอใจ ไม่พอใจ ต่อผู้คน เหตุการณ์ และสิ่งต่างๆ อย่างสม่ำเสมอและคงที่ (Belkin and Skydell, 1979: 411-412) นอกจากนี้ความโน้มเอียงที่มีต่อผู้คน ความคิด วัตถุ และสิ่งต่างๆ ประกอบด้วยองค์ประกอบของความรู้สึก ความเข้าใจ หรืออารมณ์ และพฤติกรรม (Back, 1977: 240)

ในงานเขียนของสุพิน (2539: 46-47) และ Westen (2002: 593) ชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่ป็นทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective of emotion component) ได้แก่ ความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่พอใจ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ องค์ประกอบด้านนี้เกิดจากการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไขของคนเราในอดีต ซึ่งมีผลต่อความรู้สึกในด้านบวกหรือลบที่มีต่อสิ่งที่ได้รับรู้ เช่น บุคคลจะมีความรู้สึกที่ดีต่อความรัก ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์ของการแสดงความรักของพ่อแม่ ต่อเด็กเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดความพอใจ เมื่อเจริญเติบโตขึ้นมาก็มีทัศนคติที่ดีต่อการแสดงออกของความรัก ในทำนองเดียวกันบางสิ่งบางอย่างก็ก่อให้เกิดความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจหรือเกลียดชังได้ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการมีประสบการณ์ที่ไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นและส่งผลในทางลบให้เกิดขึ้น เมื่อพบสิ่งนั้นต่อมาบุคคลก็จะไม่ชอบหรือมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบด้านความคิดความเชื่อ (Cognitive of belief component) ทัศนคติของบุคคลที่แสดงออกมาจะทำให้ผู้อื่นได้ทราบว่าบุคคลนั้นมีความเชื่อต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางใด ความเชื่อนี้มีผลต่อการแสดงออกของบุคคล เช่น ความเชื่อในอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย บุคคลที่มีความเชื่อถือความดีของอุดมการณ์นี้จะแสดงความคิดเห็นต่างๆ ในทางสนับสนุนหลักการเรื่องความเสมอภาค เสรีภาพ และมีความต้องการปกครองในระบอบนี้ องค์ประกอบด้านความคิดความเชื่อนี้เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะจากสังคมแวดล้อมตัวบุคคลนั้น

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral component) เมื่อทัศนคติเป็นส่วนหนึ่งของระบบความคิดความเชื่อของบุคคล ทัศนคติจึงเป็นตัวจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทางเดียวกับทัศนคติของตน ดังนั้นพฤติกรรมจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนของทัศนคติ

ทัศนคติและพฤติกรรม

Morris and Maisto (2002: 599) ได้อธิบายว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นความสัมพันธ์ที่ตรงตลอดไป ทัศนคติมีความสำคัญเพราะเป็นตัวแปรทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมว่าจะแสดงออกมาแบบใด อย่างไรก็ตามในบางกรณีพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจไม่สอดคล้องกับทัศนคติที่มีต่อสิ่งนั้นก็ได้ ทัศนคติเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำนายพฤติกรรม หรือการปฏิบัติต่างๆ ของบุคคล

จะเห็นได้ว่า เมื่อบุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งใด จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้ และองค์ประกอบทั้งสามจะสอดคล้องและมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก อาจกล่าวได้ว่า ถ้าต้องการจะทราบทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใด ๆ แล้ว เราสามารถทราบได้จากความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของการกระทำที่บุคคลนั้นๆ แสดงออกมา ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งในรูปของการเขียนข้อความ การพูด หรือจากปฏิกิริยาท่าทางที่เขาแสดงออกมา

การเกิดทัศนคติ

Foster (1952: 119); Morris and Maisto (2002: 599-600) และ สร้อยตระกูล (2541: 65-66) ได้สรุปสาเหตุของการเกิดทัศนคติ ไว้ดังนี้

1. **ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ** บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ ทัศนคติจึงเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการที่ได้พบเห็น ค้นพบ ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์โดยตรง และจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นจากรูปภาพ หรือได้อ่านข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนั้น แต่ไม่ได้พบเห็น ไม่ได้ทดลองกับของจริงด้วยตัวเอง ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม ดังนั้นบุคคลจะไม่มีทัศนคติต่อสิ่งที่เขาไม่มีประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อมเลย

2. **ระบบค่านิยม** และการตัดสินใจตามค่านิยม เนื่องจากคนแต่ละกลุ่มมีค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยมไม่เหมือนกัน ดังนั้น กลุ่มคนแต่ละกลุ่มอาจมีทัศนคติต่อสิ่งเดียวกัน แตกต่างกันได้ การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดจะมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือมีความรู้สึกว่สิ่งนั้นถูกสิ่งนั้นผิด ย่อมขึ้นกับวัฒนธรรม ค่านิยม หรือมาตรฐานของกลุ่มที่บุคคลนั้นใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน

3. **สื่อต่าง ๆ** โดยเฉพาะโทรทัศน์มักจะมีผลกระทบอย่างมากกับทัศนคติในสังคม โทรทัศน์จะนำเสนอทั้งข่าวสาร บันเทิง และการพาณิชย์ ซึ่งนอกเหนือจากประสบการณ์ที่บุคคลได้พบ โดยเฉพาะเด็ก ๆ มักจะอ่อนไหวตามอิทธิพลของโทรทัศน์ได้ง่าย

4. **การศึกษาเล่าเรียน การอบรมสั่งสอน** กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมทั้งที่ได้จากครอบครัว โรงเรียน สมาคม พรรคการเมือง ฯลฯ ทั้งในรูปแบบที่เป็นแบบแผนหรือเป็นทางการและไม่เป็นทางการจะเป็นทางที่จะหล่อหลอมก่อให้เกิดทัศนคติในตัวบุคคลได้

5. **การเลียนแบบผู้อื่น** ซึ่งเป็นการเลียนแบบอย่างที่ดีที่ชอบ ยอมรับ หรือเคารพ เพื่อให้เข้ากับคนที่ตนนิยมนักใคร่ การลอกเลียนแบบนี้อาจก้าวไปถึงการถ่ายแบบโดยพยายามทำให้ตนเหมือนกับอีกบุคคลหนึ่งในแง่ความรู้สึกนึกคิดด้วย ทั้งนี้เพื่อจะทำให้ตนเหมือนกับบุคคลที่ตนอยากเป็นพวกเดียวกันกับเขา

6. ความประทับใจ โดยความประทับใจที่รุนแรงมีส่วนในการสร้างทัศนคติด้วย เช่น การเคยเห็นภาพยนตร์แสดงถึงความโหดเหี้ยมของนาซี ก็จะเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อนาซี เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่ามีกระบวนการดังนี้ (Kelman, 1967: 469)

1. **การยินยอม** เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับอิทธิพลของผู้อื่นเพื่อมุ่งหวังจะให้เกิดความพอใจจากบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลนั้น และเพื่อต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อตน ในทางที่ต้องการ
2. **การเลียนแบบ** เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับอิทธิพลผู้อื่น จึงต้องการสร้างพฤติกรรมของตนขึ้นให้เหมือนกับบุคคลในสังคม
3. **ความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลง** เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับพฤติกรรมในสังคม ซึ่งตรงกับความต้องการภายใน และตรงกับค่านิยมของบุคคลนั้น

นอกจากนี้ ปรีชาพร (2544: 60 - 61) วิเคราะห์ว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติมี 2 ทาง ได้แก่

1. **การเปลี่ยนแปลงในทางเดียวกัน** หมายถึง ทัศนคติเดิมของบุคคล ที่เป็นไปในทางบวก จะเพิ่มมากขึ้นในทางบวกด้วย แต่ถ้าทัศนคติเป็นไปในทางลบก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางลบ
2. **การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง** หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกจะลดลงและไปเพิ่มทางลบ

การวัดทัศนคติ

การวัดทัศนคติเพื่อเข้าใจทัศนคติของบุคคล และทำนายพฤติกรรมของบุคคลนั้นๆ ได้ สามารถวัดทัศนคติอาจทำได้หลายแบบ ดังนี้ (สุชา, 2541: 243-244)

1. Scaling technique เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้วัดทัศนคติ มีอยู่ 2 แบบ คือ

1.1 วิธีของเทอร์สโตน (The Thurstone method) ประกอบด้วยประโยคต่างๆ ประมาณ 10-20 ประโยค หรือมากกว่านั้น ประโยคต่างๆ เหล่านี้จะเป็นตัวแทนของระดับความคิดเห็นต่างๆ ผู้ถูกทดสอบต้องแสดงให้เห็นว่าเขาเห็นด้วยกับประโยคใดบ้าง ประโยคหนึ่งๆ จะกำหนดเอาไว้ คือ กำหนดเป็น Scale value เริ่มจาก 0.0 ซึ่งเป็นประโยคที่ไม่พึงพอใจมากที่สุดเรื่อยๆ ไปถึง 5.5 สำหรับประโยคที่มีความรู้สึกเป็นกลางๆ (Natural statement) จนกระทั่งถึง 11.0 ซึ่งมีค่าสูงสุด สำหรับประโยคที่พึงพอใจมากที่สุด

1.2 วิธีของลิเคิร์ต (The Likert technique) มาตรฐานแบบนี้ประกอบด้วยประโยคต่างๆ ซึ่งแต่ละประโยคผู้ถูกทดสอบจะแสดงความรู้สึกของตนออกมา 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ละระดับมีคะแนนให้ไว้ตั้งแต่ 1-5 คะแนน คะแนนของคนหนึ่งๆ ได้จากคะแนนรวมจากทุกๆ ประโยค

2. การหยั่งเสียงประชาชน (Polling) ส่วนมากใช้กับการเลือกตั้งพรรคการเมือง หรือที่ทำอะไรเกี่ยวกับประชาชนก็ต้องมีการตรวจสอบ หยั่งเสียงกันเพื่อหยั่งดูว่ามหาชนมีความรู้สึกในเรื่องนั้นๆ อย่างไร ผลการหยั่งเสียงจะออกมาตรงหรือไม่ขึ้นอยู่กับวิธีการสุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นตัวแทนของประชากรได้หรือไม่

3. แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นการใช้แบบสอบถามว่าเห็นด้วยหรือไม่ แบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

3.1 คำถามที่ถามเฉพาะเจาะจงลงไป แล้วให้ตอบตามเรื่องที่ถามเท่านั้น (Fixed-alternative questions)

3.2 คำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมแล้วนำความคิดเห็นนั้นมาจัดกลุ่มดูว่ามีความรู้สึกอย่างไร หรือมีทัศนคติเช่นใด (Open-ended questions)

การวัดทัศนคติโดยส่วนมากแล้วมักจะใช้วิธีของ Likert's Scale ซึ่ง พวงรัตน์ (2540: 107-108) ได้สรุปวิธีการวัดทัศนคติ ดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษาว่าต้องการศึกษาทัศนคติของใครที่มีต่อสิ่งใด

2. ให้ความหมายของทัศนคติต่อสิ่งที่จะศึกษานั้นให้แจ่มชัด เพื่อให้ทราบว่าจะวัด Psycho นั้น ประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง

3. สร้างข้อความให้ครอบคลุมลักษณะที่สำคัญๆ ของสิ่งที่จะศึกษาให้ครบถ้วนทุกแง่มุม และมีข้อความที่เป็นไปในทางบวกและข้อความที่เป็นไปในทางลบมากพอต่อการที่จะนำไปวิเคราะห์แล้วเหลือจำนวนข้อความที่ต้องการ

4. ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น ซึ่งทำได้โดยผู้สร้างข้อความเอง และนำไปให้ผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ไปตรวจสอบ และพิจารณาในเรื่องของความครบถ้วนของคุณลักษณะของสิ่งที่จะศึกษา และความเหมาะสมของภาษาใช้ ตลอดจนการตอบรับกับข้อความที่สร้างไว้ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่เพียงใด เช่น พิจารณาว่าควรจะให้ตอบรับว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือ ชอบมากที่สุด ชอบมาก ปานกลาง ชอบน้อย ชอบน้อยที่สุด เป็นต้น

5. ทำการทดลองขั้นต้นก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบแล้วนั้น ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความและความถูกต้องของภาษาที่ใช้อีกครั้งหนึ่ง และเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านอื่นๆ ได้แก่ ความเที่ยงตรง และค่าความเชื่อมั่นของมาตราวัดทัศนคติทั้งหมดด้วย

6. กำหนดการให้คะแนนในการตอบของแต่ละตัวเลือก โดยทั่วไปที่นิยมใช้คือกำหนดคะแนนเป็น 5 4 3 2 1 สำหรับข้อความทางบวกและ 1 2 3 4 5 สำหรับข้อความทางลบ

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีของลิเคิร์ต เนื่องจากเป็นวิธีที่เหมาะสมกับงานวิจัยซึ่งแบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้

ความรู้หมายถึงพฤติกรรมและสภาพการณ์ต่างๆ ซึ่งเน้นการจำไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึงหรือระลึกได้ก็ตาม เป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นอันสืบเนื่องจากการเรียนรู้โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมสาระต่างๆ จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น (Bloom, 1967: 83-85) ความรู้เป็นความสามารถในการคิด เข้าใจข้อเท็จจริง อันจะสามารถนำไปแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขณะนั้น บวกกับประสบการณ์เดิมที่เกิดจากการเรียนรู้ แล้วตัดสินใจประเมินค่าเป็นเรื่องราวใดเรื่องหนึ่งซึ่งมีความชัดเจนและมีคุณภาพ (ศุภกนิษฐ์, 2540: 22)

ระดับของความรู้

ระดับของความรู้ในด้านสติปัญญา (Cognitive domain) หมายถึงความสามารถในการระลึกได้และจำได้ สามารถแยกแยะและวินิจฉัยในความรู้ที่เรียนมาแล้วเป็นความสามารถด้านสมอง ซึ่งจำแนกออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้ (Bloom et al., 1971: 7)

1. ความรู้และความจำ (Knowledge and memory) หมายถึง ความสามารถจดจำสิ่งที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว เป็นพฤติกรรมที่เน้นการจำได้ การระลึกได้ การฟื้นความหลังในความรู้ เหตุการณ์หรือสิ่งของต่างๆ ที่ตนเคยมีประสบการณ์ เมื่อถูกซักถามจะสามารถบอก ระบุน ชี้ถึงนั้นๆ ได้

2. ความเข้าใจ (Comprehensive or understanding) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ความจำที่มีอยู่ไปสื่อความหมาย หรืออธิบายความให้ผู้อื่นเข้าใจด้วยความคิดของตนเอง ทั้งยังสามารถรักษาความหมายเดิมไว้ได้ จำแนกเป็นความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความ

3. การประยุกต์ใช้ (Application) หมายถึง การนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา อาจเป็นปัญหาเดิมในสถานการณ์ใหม่ หรือปัญหาใหม่ก็ได้โดยอาศัยความรู้เดิมเป็นฐาน จำแนกเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาเดิมได้และแก้ปัญหาใหม่ได้

4. การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถในการแยกสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนประกอบย่อยๆ ได้ สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบนั้นๆ ทั้งสามารถมองหาวิธีการที่

ส่วนประกอบจะรวมตัวเป็นสิ่งนั้น การวิเคราะห์มี 3 ประเภท คือ วิเคราะห์หาองค์ประกอบหาความสัมพันธ์ และหาหลักการที่รวมตัวเป็นระบบ

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง การนำเอาองค์ประกอบย่อยๆ หรือส่วนย่อยๆ มาประกอบกันเป็นสิ่งสมบูรณ์อย่างใหม่ขึ้นมาอย่างหนึ่ง

6. การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัยหรือตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป โดยยึดถือเกณฑ์เป็นหลัก แบ่งเป็น 2 ชั้น คือ การประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน และการประเมินค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก

การวัดระดับความรู้

การวัดระดับความรู้ เป็นการวัดความสามารถของบุคคลในการระลึกนึกถึงเรื่องราว หรือสิ่งที่เคยเรียนมาแล้วซึ่งคำถามที่ใช้ในระดับนี้ คือ ความจำ (เยาเวดี, 2540: 99)

นอกจากนี้ จ้างง (2535: 24-29) ซึ่งให้เห็นว่าการวัดความรู้ในส่วนมากนิยมใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบบทดสอบนี้เป็นเครื่องมือประเภทข้อเขียนที่นิยมใช้กันทั่ว ๆ ไป แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบอัตนัย หรือแบบความเรียง โดยให้เขียนตอบเป็นข้อความสั้นๆ ไม่เกิน 1-2 บรรทัด หรือเป็นข้อๆ ตามความเหมาะสม

2. แบบปรนัย แบ่งเป็น

2.1 แบบเติมคำ หรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ แบบทดสอบนี้เป็นการวัดความสามารถในการหาคำ หรือข้อความมาเติมลงในช่องว่างของประโยคที่กำหนดให้ถูกต้องแม่นยำ โดยไม่มีคำตอบใดชี้นำมาก่อน

2.2 แบบถูก-ผิด แบบทดสอบนี้วัดความสามารถในการพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่าถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ จากความสามารถที่เรียนรู้มาแล้ว โดยจะเป็นการวัดความจำและความคิดในการออกแบบทดสอบควรต้องพิจารณาถึงข้อความจะต้องชัดเจน ถูกหรือผิดเพียงเรื่องเดียว สั้นกะทัดรัดได้ใจความ และไม่ควรใช้คำปฏิเสธซ้อน

2.3 แบบจับคู่ แบบทดสอบนี้เป็นลักษณะการวางข้อเท็จจริง เงื่อนไข คำ ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ไว้ 2 ด้านขนานกัน เป็นแถวตั้ง 2 แถว แล้วให้อ่านดูข้อเท็จจริงในแถวตั้งด้านหนึ่งว่ามีความเกี่ยวข้อง จับคู่ได้พอดีกับข้อเท็จจริงในอีกแถวตั้งหนึ่ง โดยทั่วไปจะกำหนดให้ตัวเลือกในแถวตั้งด้านหนึ่งน้อยกว่าอีกด้านหนึ่ง เพื่อให้ได้ใช้ความสามารถในการจับคู่มากขึ้น

2.4 แบบเลือกตอบ ข้อสอบแบบนี้เป็นข้อสอบที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เนื่องจากสามารถวัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์และตรวจให้คะแนนได้แน่นอน ลักษณะของข้อสอบประกอบด้วยส่วนคำถาม และตัวเลือก โดยตัวเลือกจะมีตัวเลือกที่เป็นตัวถูก และตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ผู้เขียนข้อสอบต้องมีความรู้ในวิชานั้นอย่างลึกซึ้ง และรู้วิธีการเขียนข้อสอบ โดยมีข้อควรพิจารณา คือ ในส่วนข้อคำถามต้องมีความชัดเจนเพียงหนึ่งเรื่อง ภาษาที่ใช้กะทัดรัดเหมาะสมกับระดับของผู้ตอบ ไม่ใช่คำปฏิเสธหรือปฏิเสธซ้อนกัน และไม่ควรถามคำถามแบบท่องจำ และในส่วนตัวเลือกควรมีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียวที่มีความกะทัดรัด ไม่ชี้นำหรือแนะคำตอบ มีความเป็นอิสระจากกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเรียงตามลำดับ ตามปริมาณหรือตัวเลข ตัวลวงต้องมีความเป็นไปได้และกำหนดจำนวนตัวเลือก 4 หรือ 5 ตัวเลือก

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

การรับรู้ นับว่าเป็นพื้นฐานของการทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อม เกิดขึ้นได้เมื่อมีสิ่งเร้าจากสิ่งแวดล้อมเข้ามากระทบกับอวัยวะรับรู้ซึ่งจะส่งกระแสความรู้สึกนั้นๆ ไปยังสมองเพื่อให้เกิดการตีความและเกิดการรับรู้ขึ้น นอกจากนี้ การรับรู้ เป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเกิดพฤติกรรมมนุษย์ โดยมีปัจจัยจากสภาพแวดล้อม ประสบการณ์เดิม และความต้องการ รวมถึงองค์ประกอบทางด้านแรงจูงใจ อารมณ์ และทัศนคติ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้เช่นกัน

ความหมายของการรับรู้

กรองแก้ว (2537: 84) ให้ความหมาย การรับรู้ คือกระบวนการที่แต่ละคนรวบรวม จัดและทำความเข้าใจต่อสิ่งที่เขามองเห็นหรือได้ยินหรือรู้สึก ซึ่งในความเป็นจริงแล้วจะให้ทุกคนมองสิ่งเดียวกันแล้วคิดและเข้าใจไปในแนวเดียวกันย่อมเป็นไปได้ ซึ่งลักษณะ (2544: 48) พิจารณาว่าการรับรู้เป็นการสัมผัสอย่างมีความหมาย กระบวนการของการรับรู้เริ่มด้วยบุคคลรับเอาสิ่งเร้าต่างๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าเป็นการรับรู้ทางด้านสรีระทำให้เกิดความรู้สึก (Sense) ขึ้นมาก่อนแล้วแต่ละคนก็จะแปลความหมายออกมาจากความรู้สึกนั้นๆ ตามภูมิหลังของตนเอง ซึ่งเกิดจาก

หลายๆ สิ่งประกอบกัน เช่น อายุ เพศ ฐานะ การศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ อารมณ์ และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ และยังเพิ่มค่านิยมและทัศนคติของตนเองเข้าไปอีกทำให้เกิดความรู้สึกหรือความเข้าใจอย่างแท้จริง และทำให้เกิดปฏิกิริยาหรือพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งที่ได้พบเห็นตามที่ตน “รับรู้”

สำหรับ สิทธิโชค (2546: 116-117) สรุปความหมายของการรับรู้ว่าเป็นกระบวนการที่อินทรีย์ใช้ประสาทสัมผัสแล้วนำไปจัดระบบและตีความในสมอง เพื่อที่จะทำความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมของตน การอธิบายกระบวนการรับรู้ได้เปรียบเทียบโดยใช้เลนส์เพื่อแสดงส่วนประกอบต่างๆ ของการรับรู้ซึ่งมีความแตกต่างกันหลายประการในการรับรู้วัตถุและการรับรู้บุคคล เป็นต้นว่า ตัวกลางของการรับรู้วัตถุเป็นสิ่งไม่มีชีวิต แต่ตัวกลางของการรับรู้บุคคลยังต้องเพิ่มสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น ค่านิยม เจตคติ และแรงจูงใจ ซึ่งมีผลกระทบต่อการรับรู้ด้วย

การรับรู้บุคคลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากกว่าการรับรู้วัตถุ กล่าวกันว่าตัวแปรที่สำคัญที่จะทำให้การรับรู้บุคคลเป็นไปอย่างสมบูรณ์มี 3 ประการ คือ

1. ลักษณะประจำตัวของบุคคลที่เป็นสิ่งเร้า เช่น ตำแหน่งทางสังคมของบุคคลที่เป็นสิ่งเร้า อาจจะทำให้ผู้รับรู้คาดคะเนความผิดพลาดสูง
2. สถานการณ์ที่แวดล้อมบุคคลอยู่
3. คุณลักษณะของผู้รับรู้เอง เช่น ค่านิยม ความเชื่อ ความต้องการส่วนตัว ฯลฯ สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลทำให้การรับรู้บิดเบือนออกไปจากความเป็นจริงได้

ความสำคัญของการรับรู้

การรับรู้เป็นกระบวนการตีความต่อสิ่งที่ได้เห็น ได้ยินหรือได้กลิ่น ได้รู้รส และการรับสัมผัสต่างๆ ในตัวเรา การรับรู้จึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมในชีวิตประจำวันของคนเราเป็นอย่างมาก พอสรุปให้เห็นได้ ดังนี้ (ลักษณะ, 2544: 52-53)

1. การรับรู้กับการเกิดเจตคติ การกระจายของข้อมูลจากแหล่งต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งไหลเข้าสู่ระบบการรับรู้ทั้งโดยเจตนา และไม่เจตนา สืบเนื่องจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่เจริญก้าวหน้า ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำหรือได้ตอบต่อข้อมูลหรือข่าวสารนั้นๆ อันจะทำให้ผู้ได้รับข้อมูลมีความเชื่อถือ มีเจตคติที่ดี และมีความนิยมต่อสิ่งเหล่านั้นในระดับหนึ่ง

2. การรับรู้กับสุขภาพจิต การรับรู้ที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง จะมีผลก่อให้เกิดความวิตกกังวล และกลายเป็นความเครียดได้

3. การรับรู้กับการเรียนรู้การแก้ปัญหา การรับรู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้เป็นเบื้องต้น ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ปัญหาต่างๆ ได้ เนื่องจากการแก้ปัญหาต้องอาศัยประสบการณ์เดิม หรือการกระทำมาก่อน ซึ่งถือว่าเป็นความรู้ที่เป็นแนวทางในการแก้ปัญหานั้นๆ

กระบวนการรับรู้

ลักษณะ (2544: 48-49) ได้เสนอว่าการรับรู้จะเกิดขึ้นต้องประกอบไปด้วยกระบวนการที่สำคัญ ดังนี้

1. การสัมผัสหรืออาการสัมผัส หมายถึง อาการที่อวัยวะรับสัมผัสแต่ละชนิดรับสัมผัสกับสิ่งเร้า หรือสิ่งเร้าผ่านเข้ามากระทบกับอวัยวะรับสัมผัสต่างๆ เพื่อให้คนเรารับรู้ภาวะแวดล้อมโดยปกติเมื่อคนเราได้รับสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วมักจะจำแนกอาการสัมผัสนั้นๆ

2. ชนิดและธรรมชาติของสิ่งเร้า หมายถึง สิ่งเร้าต่างๆ ที่เข้ามาเร้าอวัยวะรับสัมผัสของคน ซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติแตกต่างกัน เช่น สิ่งเร้าที่ทำให้ตาเกิดการมองเห็น สิ่งเร้าที่ทำให้หูเกิดการได้ยิน เป็นต้น

3. การแปลความหมายจากอาการสัมผัส ส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การแปลความหมายดีหรือถูกต้องเพียงใดนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

3.1 สถิติปัญญา หรือความฉลาด เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมการรับรู้สิ่งต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เพราะช่วยให้บุคคลเข้าใจสิ่งต่างๆ หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่เข้ามาสัมผัสได้อย่างรวดเร็ว ผู้ที่มีสติปัญญาสูงย่อมได้เปรียบในการรับรู้ และสามารถเรียนรู้ได้ดีและเร็วกว่าผู้ที่มีสติปัญญาในระดับต่ำ

3.2 การสังเกตพิจารณา จะช่วยให้บุคคลสามารถรับรู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้แม่นยำและละเอียดมากขึ้น ซึ่งในขณะที่เราสังเกตพิจารณาปัญหานั้น สภาพจิตใจในขณะนั้นอย่างน้อยจะต้องมีความตั้งใจและจดจ่อเฉพาะในสิ่งนั้นด้วยจึงจะทำให้บุคคลรับรู้ได้ดี

3.3 ความสนใจและตั้งใจ นับว่าเป็นส่วนสำคัญต่อการแปลความหมายจากอาการสัมผัส ซึ่งจะก่อให้เกิดการแปลความหมายได้อย่างถูกต้องแน่นอนได้

3.4 คุณภาพของจิตใจในขณะนั้น ถือได้ว่ามีผลกระทบต่อสติปัญญา ซึ่งหากขาดความพร้อมแล้ว อาจทำให้เกิดการเผลอพลาด ไม่สามารถรับรู้หรือเกิดความเข้าใจ การแปลความหมายอาจมีความผิดพลาดได้

4. การใช้ความรู้ หรือประสบการณ์เดิมเพื่อแปลความหมาย ได้แก่ ความคิด ความรู้ และการกระทำที่ได้เคยปรากฏแก่บุคคลมาก่อนในอดีต นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะช่วยในการตีความหมายของอาการสัมผัสนั้นได้โดยชัดเจนและถูกต้อง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยคุณลักษณะดังต่อไปนี้

4.1 เป็นความรู้ที่แน่นอน ถูกต้อง และชัดเจน

4.2 ต้องมีปริมาณมากหรือสะสมไว้มากๆ หรือมีความรู้ที่หลากหลาย จึงจะช่วยให้แปลความหมายต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

ความรู้ หรือประสบการณ์เดิมที่แตกต่างกันไปในด้านปริมาณและความถูกต้องนั้น ย่อมมีส่วนทำให้คนเรารับรู้ได้แตกต่างกัน ในเรื่องของการรับรู้ นั้นเป็นเรื่องที่ยุ้งยากซับซ้อนเพราะมีอิทธิพลไปถึงการเกิดพฤติกรรมของบุคคลที่แตกต่างกัน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารข่าวสาร

การส่งข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงปัจจัยอันเกี่ยวข้องกับผู้รับสารหลายประการด้วยกัน คือ (เอกวิทย์, 2545: 161-162)

1. ความสมบูรณ์ของประสาทสัมผัส บุคคลจะรับสิ่งเร้าได้ดีถ้ามีอวัยวะรับสัมผัสดี

2. การแปลความหมาย บุคคลจะรับรู้สิ่งเร้าได้ดีและถูกต้อง ถ้าบุคคลนั้นแปลความหมายได้ถูกต้อง

3. ประสบการณ์เดิม บุคคลจะรับรู้สิ่งเร้าได้ดีและถูกต้องถ้าบุคคลมีประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ใหม่

4. ความตั้งใจที่จะรับรู้ บุคคลจะรับรู้สิ่งเร้าได้ดีและถูกต้องถ้าบุคคลมีความตั้งใจที่จะรับรู้ในสิ่งเร้านั้น ลักษณะที่สำคัญของสิ่งเร้าจำแนกได้ดังนี้

4.1 สิ่งเร้าภายนอก จะมีลักษณะที่สนับสนุนและกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ได้ดี เช่น ความแปลกใหม่ มีกลิ่น มีสีสะดุดตา มีการปกปิดให้เป็นเรื่องลึกลับ เป็นต้น

4.2 สิ่งเร้าภายใน ที่มีผลต่อการตั้งใจรับรู้ มีลักษณะดังนี้ ตรงกับความสนใจของบุคคลที่จะรับรู้ ตรงกับความต้องการของบุคคลที่จะรับรู้ ตรงกับเจตคติของบุคคลที่จะรับรู้ มีการเตรียมตัวเตรียมใจที่จะรับรู้ มีอารมณ์ร่วมโดยเฉพาะเด็กวัยรุ่น

กระบวนการถ่ายทอดข่าวสาร

ในกระบวนการถ่ายทอดข่าวสารในสังคมนั้น จำเป็นต้องมีองค์ประกอบของการสื่อสารครบทั้ง 3 ประการ คือ มีแหล่งกำเนิด ข่าวสาร และจุดหมายปลายทาง แหล่งกำเนิดของข่าวสารมีลักษณะเป็นนามธรรม คือ ที่มาของข่าวสารที่มีสื่อมวลชนทำหน้าที่บันทึกหรือเป็นผู้นำเอาวัตถุดิบมาเปลี่ยนเป็นรูปของข่าวสารไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ผู้รับข่าวสาร เนื่องจากการสื่อสารมีลักษณะเป็นกระบวนการจึงสามารถพิจารณาได้เสมือนระบบหนึ่ง (สมิต, 2527: 8-10) สรุปไว้ดังนี้

1. **ผู้ส่งสาร** คือ ผู้ตั้งต้นทำการสื่อสารกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น

2. **สาร** คือ สาระ เรื่องราว ข่าวสารที่ผู้สื่อสารต้องการส่งออกไปสู่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น นอกจากนี้ สารยังหมายถึงสิ่งที่มีตัวตน เช่น หนังสือ ตัวเลข รูปภาพ วัตถุต่างๆ หรือเป็นสัญญาณตลอดจนสัญลักษณ์ใดๆ ที่สามารถให้ความหมายเป็นที่เข้าใจได้

3. **ช่องทางที่จะส่งสาร หรือสื่อ** คือเครื่องมือ หรือช่องทางที่ผู้ส่งสารจะใช้เพื่อให้สารนั้นไปถึงบุคคลอื่น เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ วงสนทนา สมาคมต่างๆ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ สื่อมวลชน เป็นต้น

4. **ผู้รับสาร** หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่สามารถรับทราบสารของผู้ส่งสารได้

แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นสัญลักษณ์หรือหัวใจสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประเทศไทยมีการปกครองแบบประชาธิปไตยหรือไม่นั้น พิจารณาจากสมาชิกของรัฐบาลมาจากการเลือกตั้งหรือไม่ และการเลือกตั้งนั้นเป็นแบบใด ประเทศที่ใช้ระบบเผด็จการหลายประเทศพยายามใช้การเลือกตั้งอำพรางการเป็นเผด็จการ ซึ่งประเทศที่มีการปกครองแบบเผด็จการมีความแตกต่างจากการเลือกตั้งในประเทศประชาธิปไตย กล่าวคือในประเทศเผด็จการนั้นประชาชนจะมีโอกาสเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจากกลุ่มบุคคลที่เสนอให้ประชาชนเลือกเพียงกลุ่มเดียวและเป็นบุคคลที่มาจากพรรคที่มีอิทธิพลทางการเมืองเพียงพรรคเดียว โดยไม่มีการแข่งขันจากบุคคลอื่นหรือพรรคอื่น

สำหรับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศ การใช้สิทธิในการเลือกตั้งถือเป็นการมีส่วนร่วมในการปกครองหรือการบริหารประเทศที่สำคัญที่สุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่การเลือกตั้งเป็นเครื่องมือในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตัดสินใจเลือกผู้บริหารและกำหนดขอบเขตของอำนาจบริหารซึ่งถือเป็นการเชื่อมโยงความพอใจของประชาชนกับพฤติกรรมของรัฐบาล การเลือกตั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง คือ (พิมลจรรย์, 2544)

1. เลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองด้านนิติบัญญัติ ซึ่งได้แก่ สมาชิกสภา และด้านบริหารซึ่งได้แก่ ประมุขของประเทศ หรือผู้นำฝ่ายบริหารในกรณีที่กำหนดให้หัวหน้าฝ่ายบริหารมาจากการเลือกตั้ง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นประเทศที่มีการปกครองแบบประธานาธิบดี

2. เลือกผู้บริหารในระดับท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่บริหาร หรือปกครองในระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นลักษณะของการปกครองตนเอง หรือการกระจายอำนาจจากรัฐบาลกลาง กำหนดนโยบายที่จะใช้ในการปกครอง เพราะผลของการเลือกตั้งเป็นสัญลักษณ์ซึ่งแสดงออกถึงเจตนารมณ์ของประชาชนว่าพอใจรูปแบบการปกครองแบบใด

ความหมายของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเมืองสมัยใหม่ เพราะแสดงถึงวิธีการได้มาซึ่งตัวแทนของปวงชน การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมจึงเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาในระบบการเมืองเพื่อเป็นหลักประกันว่าจะได้ “คนดีมีคุณภาพ คุณธรรม” เข้าไปทำหน้าที่แทนประชาชน (มานิตย์, 2543: 36) ทั้งนี้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วม ด้วยการแสดงเจตจำนงตามความต้องการและการสนับสนุน โดยผ่านตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการปกครองประเทศ (ธโรธร, 2545: 535) โดยได้เลือกบุคคลหนึ่งหรือบุคคลจำนวนหนึ่งจากหลาย ๆ คน หรือจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าสมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง หรือบัญชีจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชี เพื่อให้ไปกระทำการอันใดอันหนึ่งแทนตน (พิมลจรรย์, 2544: 716)

ในขณะที่ฉัตรภัทร (2545: 150) ได้อธิบายความหมายและความสำคัญของการเลือกตั้งว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการคัดสรรคนเพื่อเข้าทำกิจกรรมทางการเมือง การเลือกตั้งเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในระบบประชาธิปไตยทางอ้อม หรือประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน (Representative Democracy) เพราะเป็นกระบวนการจัดสรรตัวบุคคลที่จะไปทำหน้าที่แทนบุคคลทั่วประเทศ ในสถาบันนิติบัญญัติและบริหาร การเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตย ต้องเป็นการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันระหว่างกลุ่มผลประโยชน์และพรรคการเมืองต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีตัวเลือก เพื่อที่จะคัดสรรบุคคลเป็นตัวแทนของตัวเองเข้าไปบริหารประเทศหรือออกกฎหมาย

ความสำคัญของการเลือกตั้ง

ในทัศนะของพรศักดิ์ (2544: 218) การเลือกตั้งมีความสำคัญดังนี้

1. เป็นการเลือกผู้ปกครองหรือรัฐบาลที่จะมาทำการปกครอง
2. เป็นการ “ห้ามล้อ” ทางการเมือง (เป็นการหมุนเวียนเปลี่ยนอำนาจโดยไม่ใช้ความรุนแรงเพื่อป้องกันการผูกขาดทางการเมือง)
3. เป็นกลไกเชื่อมโยงความต้องการของประชาชนเข้ากับนโยบายสาธารณะ
4. สร้างความชอบธรรมทางการเมือง

5. ลดความตึงเครียดและความขัดแย้งทางการเมือง
6. ทำให้เกิดบูรณาการทางการเมือง
7. ทำให้เกิดการระดมมวลชนเข้าสู่กระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ทฤษฎีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สรุปได้ดังนี้ (สุจิต และ พรศักดิ์, 2527: 30-36)

1. **ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนด (Deterministic theories)** คือ หลักการสำคัญที่ว่า “ปัจจัยด้านสภาพทางสังคมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง” โดยให้ความสำคัญถึงภูมิหลังของบุคคล โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม อันได้แก่ เพศ รายได้ การศึกษา อาชีพ เชื้อชาติ อายุ เป็นต้น เพื่อใช้ปัจจัยดังกล่าวเหล่านี้เป็นตัวแปรในการศึกษาแบบแผนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรในเชิงเปรียบเทียบ ทฤษฎีประเภทนี้จะเสนอเงื่อนไขที่กำหนดรูปแบบ (Pattern) ของพฤติกรรม ซึ่งมีได้มุ่งที่จะสรุปร่วมเชิงนิรนัย หรือเพื่อที่จะทำนายพฤติกรรมของบุคคลในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในอนาคต

2. **ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล (Consciously rational theories)** คือ ทฤษฎีที่มุ่งให้ความสำคัญต่อความมีเหตุผลในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลที่มีต่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมือง วิธีรณรงค์หาเสียง การแถลงนโยบาย ตลอดจนการบริหารการเลือกตั้ง กล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาถึงอิทธิพลของพรรคการเมือง และตัวผู้รับสมัครรับเลือกตั้งเป็นสำคัญ

3. **ทฤษฎีระบบ (System theories)** คือ ทฤษฎีที่มีประเด็นหลักในการศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดดุลภาวะขึ้นในการเลือกตั้ง โดยพิจารณาทั้งปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด และสำนึกเชิงเหตุผลที่เกิดขึ้นจากปัจจัยระยะสั้นเฉพาะช่วงสมัย ด้วยเหตุนี้ทฤษฎีระบบจึงมีลักษณะเป็นตัวแทนเชิงทำนาย โดยใช้หลักในการพิจารณาเชิงระบบทั่วไปว่า ปัจจัยแวดล้อมที่เกิดขึ้นในเฉพาะช่วงสมัยที่มีการเลือกตั้ง เช่น สถานะการภายในและภายนอกประเทศ นโยบายทางการเมือง จำนวนบุคคลที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น เป็นตัวกำหนดที่มีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์พื้นฐานของการเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์ของการเลือกตั้งสรุปได้ดังนี้ (สุพรรณิ, 2541: 551-552)

1. **หลักอิสระแห่งการเลือกตั้ง (Freedom of election)** หมายถึง ความมีอิสระต่อการออกเสียงเลือกตั้ง ปราศจากการข่มขู่บังคับให้มีการเลือกตั้งบิดเบือนไปจากเจตจำนงอันแท้จริงของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

2. **การเลือกตั้งตามกำหนดเวลา (Periodical election)** หมายถึง การเลือกตั้งจะต้องมีกำหนดเวลาไว้แน่นอน เช่น กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยปกติทุก 4 ปี หรือทุก 5 ปี เป็นต้น

3. **หลักการเลือกตั้งอย่างแท้จริง (Genuine election)** หมายถึง ให้มีการดำเนินการให้มีการเลือกตั้งเป็นไปโดยความบริสุทธิ์ยุติธรรม รัฐบาลต้องถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะป้องกันมิให้การคดโกงในการเลือกตั้งเกิดขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านการเลือกตั้งได้ เมื่อเห็นว่าการเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยบริสุทธิ์ยุติธรรมอย่างแท้จริง

4. **หลักการออกเสียงทั่วถึง (Universal suffrage)** หมายถึง การเปิดโอกาสให้มีการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งอย่างทั่วถึงแก่ประชาชนทุกหมู่เหล่า

5. **หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค (Equal suffrage)** หมายถึง บุคคลที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง มีสิทธิคนละหนึ่งเสียง (One man, one vote) และคะแนนเสียงทุกคะแนนมีค่าเท่ากัน (One vote, one value) ดังนั้น กรณีที่จะแบ่งเขตการเลือกตั้งให้มีผู้แทนได้หลาย ๆ คน (Multiple member constituency) จึงเป็นสิ่งที่น่าพิจารณาให้ถ่องแท้

6. **หลักการลงคะแนนเสียงลับ (Secret ballot)** หมายถึง การลงคะแนนเสียงที่ไม่ได้มีผู้อื่นผู้ใด นอกจากเจ้าตัวเองทราบว่า ได้มีการลงคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใด เพื่อป้องกันการขู่ข่มคุกคาม แต่ในการนี้ อาจจะใช้วิธีการออกเสียงอิสระอย่างอื่นก็ได้แทนการลงคะแนนเสียงลับ ซึ่งจะต้องรับประกันได้ว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้น ๆ ได้เป็นไปโดยเสรีเหมือนกัน

วิธีการเลือกตั้ง

ธีรวุฒิ (2543: 225-226) ได้กล่าวถึงวิธีการเลือกตั้งไว้ดังนี้

1. การเลือกตั้งโดยตรง (Direct suffrage) หมายถึง การให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เลือกตัวบุคคลหรือคณะบุคคลที่ประสงค์จะเลือกโดยตรง การเลือกตั้งแบบนี้มีข้อดีในแง่ที่ทำให้ประชาชนสามารถเลือกผู้แทนได้ตรงตามเจตจำนงอันแท้จริงของตน และเมื่อก้าวในระดับประเทศ ฝ่ายที่ได้รับคะแนนเสียงข้างมาก ก็จะได้จัดรัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศ เท่ากับเป็นการแสดงเจตนารมณ์ของคนส่วนข้างมากในชาติ แต่วิธีการนี้ย่อมเหมาะสมกับกรณีที่ประชาชนมีความ กระตือรือร้นในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสำนึกในหน้าที่และผลประโยชน์ของตน ติดตามผลงาน และพฤติกรรมทางสภาพอยู่เสมอ เพื่อจะได้พิจารณาบุคคลหรือคณะบุคคลตามความต้องการที่แท้จริง

2. การเลือกตั้งโดยทางอ้อม (Indirect suffrage) หมายถึง การที่ประชาชนเลือกบุคคลหรือคณะบุคคลให้ไปทำหน้าที่เลือกตั้งแทนตนเองอีกครั้งหนึ่ง การเลือกตั้งแบบนี้ดีในแง่ที่มีการพิจารณากลับกรอง 2 ชั้น มีโอกาสที่จะได้ตัวแทนที่มีคุณวุฒิสูงกว่า เหมาะกับการเลือกตั้งในสังคมที่ประชาชนทั่วไปยังไม่มีการศึกษาหรือความรู้ทางด้านการเมืองการปกครองและความสำนึกทางการเมืองดีพอ

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระเพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบ ซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด (Mongtagu, 1984 : 574)

องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

องค์ประกอบที่สำคัญๆ ของการปกครองท้องถิ่นมีดังนี้ (ประทาน, 2525: 8)

1. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมาย และหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ จะมีสภาพเป็นนิติบุคคล
2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้น จะต้องไม่อยู่ในการบังคับบัญชา (Hierarchy) ของหน่วยงานทางราชการ เพราะจะต้องเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจการปกครองตนเอง (Autonomy)
3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ต้องมีองค์กรที่มาจากการเลือกตั้ง (Election) โดยประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน (Political Participation)
4. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ (Revenue) โดยการอนุญาตจากรัฐเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้นำมาทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า
5. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ควรมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและมีการควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตน ตามครรลองของการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง
6. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ควรมีอำนาจในการออกกฎข้อบังคับเพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติไปตามนโยบายหรือความต้องการแห่งท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้กฎข้อบังคับทั้งปวงย่อมไม่ขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดของรัฐ
7. หน่วยการปกครองท้องถิ่นเมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้ว ยังคงอยู่ในความรับผิดชอบ และอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงแห่งรัฐ และประชาชนในส่วนรวม

ประโยชน์ของการจัดให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่น

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง ทั้งภาระในด้านการเงิน การงบประมาณ บุคลากร ตลอดจนในเรื่องของเวลาดำเนินการ

2. ตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีที่สุด เพราะสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นล้วนมาจากการเลือกตั้งของคนในท้องถิ่น เป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง (Political participation)

3. ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น การให้ท้องถิ่นมีโอกาสในการกำหนดนโยบายและควบคุมการปฏิบัติยอมนำความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมมาสู่ท้องถิ่น

4. ประโยชน์ต่อการพัฒนาทางการเมือง (Political development) ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจในระบบการเมือง ตระหนักในการเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมทางการเมือง เข้าใจถึงคุณค่าของการควบคุมโดยประชาชน ทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมือง ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นจึงเปรียบเสมือนสถาบันฝึกสอนประชาธิปไตยแก่ประชาชน (โกวิทย์, 2543: 125)

โครงสร้างและรูปแบบการปกครองท้องถิ่น

รูปแบบองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ใช้กันในประเทศต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่มี 6 แบบ ดังนี้ (ธเนศวร์, 2542: 52-61)

1. แบบที่ประชุมเมือง (Town meeting) หรือที่ประชุมเมืองที่เป็นตัวแทน (Representative town meeting)

ที่ประชุมเมืองหรือที่ประชุมเมืองที่เป็นตัวแทนถือเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่เก่าแก่ที่สุดของอเมริกาซึ่งนำมาจากประเพณีการบริหารท้องถิ่นในอังกฤษ หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่าเป็นระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยตรง (Direct democracy) หรือประชาธิปไตยที่ประชาชนมีส่วนร่วม (Participatory democracy)

คำว่า Town คือ เมืองเล็กๆ ซึ่งหมายรวมถึงเขตชนบทด้วย (รวมหมู่บ้านและที่โล่ง) เขตเหล่านี้โดยทั่วไปมีประชากรต่ำกว่า 20,000 คน จะจัดการประชุมปีละครั้ง ประชาชนทุกคนสามารถเข้าร่วมได้และที่ประชุมมีอำนาจเต็มในด้านนิติบัญญัติ คือ การออกกฎหมายข้อบังคับ การกำหนดอัตราภาษีและการจัดตั้งเงิน

ลักษณะพิเศษประการหนึ่ง คือ มติเก่าๆ ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้หากมีการตัดสินใจใหม่ด้วยมาตรการที่เรียกว่าการริเริ่มจากประชาชน (Citizen initiative) และการลงประชามติ (Referendum)

แต่รูปแบบดังกล่าวก็มีข้อเสีย คือ การที่ประชาชนมาร่วมประชุมน้อยทำให้มีคนบางกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมมากเกินไป เกิดความไม่สมดุล โดยเฉพาะกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมือง และแน่นอนเมื่อมีปัญหาสำคัญเกิดขึ้นก็จะมีประชาชนเข้าร่วมมากเป็นพิเศษ

2. แบบสภา-นายกเทศมนตรี (The Council-Mayor Form)

องค์กรปกครองท้องถิ่นที่ใช้รูปแบบนี้ โดยทั่วไปยึดหลักการปกครองแบบรัฐสภา (Parliamentary system) และเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทนแบบแรกในโลก (Representative democracy) อำนาจการปกครองของระบบนี้อยู่ที่สภานิติบัญญัติซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ส่วนฝ่ายบริหารมาจากการคัดเลือกของสภา คณะรัฐมนตรีจึงมาจากการเลือกตั้งของประชาชนทางอ้อม สภาเป็นผู้ควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหารและสภามีอำนาจสูงสุด

โดยอาศัยหลักการดังกล่าว องค์กรปกครองท้องถิ่นประเภทนี้จึงแบ่งอำนาจออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสภา (Council) และฝ่ายบริหาร (Executive) ฝ่ายสภาทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ คือ ออกกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ เช่น เทศบัญญัติที่ออกโดยเทศบาล สภาประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ส่วนฝ่ายบริหารประกอบด้วยสมาชิกของสภาจำนวนหนึ่งซึ่งก็คือผู้นำของกลุ่มบุคคลที่คุมเสียงข้างมากในสภานั้นเอง ในระบบนี้ประชาชนเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติโดยตรง แต่เลือกตั้งฝ่ายบริหารโดยอ้อม

3. แบบนายกเทศมนตรีอ่อนแอ (The Weak Mayor Form)

องค์กรปกครองท้องถิ่นที่ใช้รูปแบบนี้ โดยทั่วไปยึดหลักการปกครองระบบประธานาธิบดี (Presidential system) และได้รับอิทธิพลทางความคิดอย่างมากจากแนวคิดของ Montesquieu นักคิดชาวฝรั่งเศส (ค.ศ. 1689-1755) คือ หลักการแบ่งแยกอำนาจ (The principle of separation of powers) ซึ่งมีจุดหมายที่จะป้องกันการฉ้อฉลอำนาจโดยฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายบริหาร หรือแม้แต่ฝ่ายตุลาการ

ผลของแนวคิดดังกล่าวนำไปสู่การที่ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งที่สมาชิกสภานิติบัญญัติและผู้นำฝ่ายบริหาร เมื่อทั้งสองฝ่ายมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนเหมือนกัน จึงมีอำนาจและศักดิ์ศรีทัดเทียมกัน เกิดการถ่วงดุลอำนาจกัน (System of checks and balances)

ความคิดนี้มีแนวคิดพื้นฐาน 2 ข้อ คือ 1) เห็นว่าฝ่ายบริหารควรมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน แต่จะต้องไม่มีอำนาจทางการเมืองมากเกินไป 2) ประชาชนควรมีสิทธิมีเสียงในการบริหารให้มากขึ้น

ผลก็คือ นอกจากนายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน ยังมีตำแหน่งผู้บริหารอื่นๆ เช่น หัวหน้ากองคลัง หัวหน้ากองทะเบียน และตำแหน่งอื่นๆ ที่ประชาชน เลือกเช่นกัน แม้นายกเทศมนตรีจะมีอำนาจในการยับยั้งมติหรือข้อกำหนดของสภา แต่สภาเป็นผู้ที่กำหนด งบประมาณของฝ่ายบริหาร แม้นายกเทศมนตรีจะถ่วงดุลอำนาจของสภา แต่ก็ขาดเครื่องมือในการบริหารที่จะเป็นผู้นำ สิ่งที่เกิดก็คือ นายกเทศมนตรีมีอำนาจจำกัด ไม่มีอำนาจโดยตรงเหนือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารคนอื่นๆ เพราะคนเหล่านั้นมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนเหมือนกัน จึงไม่จำเป็นต้องตอบสนองคำสั่งของนายกเทศมนตรี รูปแบบการปกครองท้องถิ่นเช่นนี้จึงเน้นที่การเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกผู้บริหารได้มากแต่ให้ความสนใจแก่ประสิทธิภาพในการบริหารน้อย

4. แบบนายกเทศมนตรีเข้มแข็ง (The Strong Mayor Form)

หลังจากที่เมืองมีการเติบโตและการพัฒนาอุตสาหกรรมขยายตัวมากขึ้นในเขตเมือง และรูปแบบองค์กรปกครองท้องถิ่นแบบเดิมที่เรียกว่า แบบนายกเทศมนตรีอ่อนแอที่ฝ่ายบริหารหลายคนมาจากการเลือกตั้งโดยตรงเริ่มมีจุดอ่อนมาก การบริหารงานขาดประสิทธิภาพ แบบนายกเทศมนตรีเข้มแข็งจึงเป็นทางเลือกใหม่แทนที่แบบเก่า โดยมีจุดมุ่งหมายหลักที่ต้องแก้ไข คือ การเพิ่มอำนาจให้แก่ฝ่ายบริหารให้นายกเทศมนตรีคุมอำนาจการกำหนดนโยบายและการบริหาร นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนเหมือนเดิม แต่ตำแหน่งบริหารอื่นๆ ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง แต่ให้นายกเทศมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งหัวหน้าฝ่ายต่างๆ และสามารถถอดถอนจากตำแหน่งได้ นอกจากนี้ นายกเทศมนตรียังมีอำนาจในการยับยั้งมติของสภากำหนดและปรับปรุงงบประมาณ

ด้วยเหตุนี้ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นนายกเทศมนตรีนั้นมีอำนาจบริหารที่มีฝีมือ จึงมีการแต่งตั้งหัวหน้าฝ่ายบริหารขึ้นมา เรียกว่า Chief administrative officer (CAO) เพื่อให้ได้คนที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์มาบริหารงานทุกอย่างตามนโยบายของนายกเทศมนตรี และเป็นตำแหน่งที่มาจากการเลือกตั้งโดยนายกเทศมนตรี

5. แบบคณะกรรมการ (The Commission Form)

รูปแบบการบริหารงานของคณะกรรมการตั้งอยู่บนหลักการที่ว่า การออกกฎหมายและบริหารงานไม่จำเป็นต้องแยกจากกัน แต่ใช้คนชุดเดียวกันทำงานทั้งสองอย่าง ส่วนที่เหมือนกับรูปแบบองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นๆ ก็คือ คณะกรรมการชุดดังกล่าวมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน

ความคิดหลักของรูปแบบการบริหารนี้ คือ ประชาชนเป็นผู้เลือกตั้ง เลือกคน จำนวน 3-7 คน เข้ามาทำงานบริหารโดยไม่คิดว่าสังกัดพรรคใด ในด้านนิติบัญญัติคณะกรรมการชุดนี้จะทำหน้าที่ออกกฎหมายข้อบังคับและกำหนดนโยบาย คณะกรรมการชุดนี้มักเรียกว่า คณะกรรมการใหญ่ (Board of Commissioners) ส่วนการบริหารกรรมการแต่ละคนก็จะแยกกันไปดำเนินงานคนละอย่าง

เหตุผลหลักที่รูปแบบบริหารนี้ได้รับความนิยม คือ ประสิทธิภาพทางการบริหาร รวมทั้งการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด อย่างไรก็ตามรูปแบบการบริหารนี้ก็มีจุดอ่อน คือ การขาดผู้ประสานงานและกำหนดความสำคัญของงานต่าง ๆ การต่อสู้ทางการเมืองจะเกิดขึ้นในรูปของการประนีประนอมกันเอง

ด้วยเหตุนี้รูปแบบคณะกรรมการที่เคยได้รับความนิยมอย่างสูงในระยะเวลาสั้น จึงค่อยๆ ลดความนิยมลง ประเด็นหลักของรูปแบบคณะกรรมการ คือ การเลือกคนกลุ่มหนึ่งที่จะทำงาน ทั้งด้านนิติบัญญัติและบริหารเป็นคนกลุ่มเล็กๆ ที่มีประสิทธิภาพแต่หลายๆ เมืองก็ได้พบว่า ประชาชนต้องการผู้บริหารหลัก 1 คน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเท่านั้น

6. แบบผู้จัดการ (The Manager Form)

รูปแบบการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นแบบผู้จัดการ เกิดขึ้นด้วยอิทธิพลของความคิดด้านประสิทธิภาพการบริหารงานแบบธุรกิจ เพราะเน้นการรวมศูนย์อำนาจในการบริหารและความเป็นมืออาชีพ (Professionalism) สาระสำคัญของรูปแบบนี้คือการมอบบทบาทนำด้านการบริหารให้แก่ผู้จัดการมืออาชีพหรือนักบริหาร ซึ่งสภาเป็นผู้จ้างและสภามีอำนาจไล่ออกเป็นการรวมศูนย์อำนาจทางการเมือง ให้อำนาจแก่นักบริหารในการแบกรับรับผิดชอบการบริหารและดูแลจัดการเมืองอย่างสมบูรณ์ นักบริหารหรือผู้จัดการเมืองยังมีอำนาจในการแต่งตั้งและถอดถอนหัวหน้าแผนกต่างๆ เป็นผู้รับผิดชอบงบประมาณทั้งกระบวนการ ตลอดจนการเสนอมาตรการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล : บริบทในสังคมไทย

ความเป็นมาของเทศบาล

เทศบาล (Municipality) คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทย ถือกำเนิดในสมัยพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7) ทรงริเริ่มและแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการศึกษาหาแนวทางในการจัดตั้งองค์กรปกครองรูปแบบเทศบาลขึ้น การดำเนินการของเทศบาลในขณะนั้น ก็ยังไม่สมบูรณ์แบบตามหลักการของการปกครองตนเองตามที่มิพระประสงค์เนื่องจากในขณะนั้นผู้บริหารเทศบาลมิได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ล้วนแต่เป็นข้าราชการประจำทั้งสิ้น จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยคณะราษฎร พ.ศ. 2475 ขึ้น ร่างพระราชบัญญัติเทศบาลก็ยังไม่ได้ออกมาใช้

ในปี พ.ศ. 2476 รัฐบาลภายใต้การนำของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้ตรากฎหมายโดยประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาลขึ้นเป็นครั้งแรกชื่อ พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 กฎหมายฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายในการมอบอำนาจ การปกครองตนเองให้แก่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองเพื่อให้เทศบาลเป็นสถาบันการเรียนรู้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และต่อมาได้มีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2478 โดยการยกฐานะสุขาภิบาลที่มีอยู่เดิมขึ้นเป็นเทศบาล ขณะนั้นมีจำนวน 75 แห่ง และต่อมารัฐบาลได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลหลายครั้งหลายหน กล่าวคือ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2481, พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2486, และ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งถือเป็นกฎหมายหลักในการดำเนินงานของเทศบาลจนถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง (สมบุญ, 2545: 10-11) จนกระทั่งครั้งล่าสุดคือ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546

การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล (ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496)

เทศบาล เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นรูปแบบที่เรียกว่าเป็นประชาธิปไตยและใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด องค์กรของเทศบาลก่อนที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 จะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงครั้งที่ 12 เมื่อปี พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่ประชาชนเลือกตั้งขึ้น ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลจะเป็นผู้เลือก

ผู้บริหาร เรียกว่าคณะเทศมนตรี โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้า มีเทศมนตรีอีก 2 คนในเทศบาลตำบล 3 คนในเทศบาลเมือง และ 4 คนในเทศบาลนคร ทั้งนี้เทศบาลตำบลจะมีสมาชิกสภาเทศบาลได้ 12 คน เทศบาลเมืองมีสภาเทศบาลได้ 18 คน และเทศบาลนครมีสภาเทศบาลได้ 24 คน

เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบเทศบาลแล้วกล่าวได้ว่า รูปแบบของเทศบาลในประเทศไทยที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เป็นแบบที่เรียกว่า “แบบสภา – นายกเทศมนตรี” (Council – Mayor Form) อันเป็นแบบที่ได้รับมาจากอังกฤษ โดยสาระสำคัญของรูปแบบเทศบาล ดังกล่าว ก็คือประชาชนในเขตเทศบาลเป็นผู้เลือกสมาชิกสภาเทศบาล ต่อจากนั้นสมาชิก สภาเทศบาลก็จะใช้เสียงข้างมากเลือกนายกเทศมนตรีและเทศมนตรี ซึ่งทำให้การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลดังกล่าว มีคณะผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งโดยอ้อม (ธเนศวร, 2538: 10–11)

เป็นที่น่าสังเกตว่า เทศบาลไทยได้ใช้รูปแบบนี้เพียงรูปแบบเดียวเป็นระยะเวลากว่า 60 ปี โดยไม่มีการใช้รูปแบบอื่น เช่น แบบผู้บริหารเข้มแข็ง (Strong executive form) และแบบผู้จัดการ (City manager form) ยกเว้นการบริหารของกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ซึ่งถือว่าเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

หลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลไว้ 3 ประการ ได้แก่ (โกวิทย์, 2543: 126-127)

1. จำนวนความหนาแน่นของประชากรในท้องถิ่นนั้น
2. ความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาจากการจัดเก็บรายได้ตามที่กฎหมายกำหนด และงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น
3. ความสำคัญทางการเมืองของท้องถิ่น โดยพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นนั้นว่าจะสามารถพัฒนาความเจริญได้รวดเร็วมากน้อยเพียงใด

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น กฎหมายได้กำหนดให้จัดตั้งเทศบาลขึ้นได้ 3 ประเภทดังนี้

1. เทศบาลตำบล ได้แก่ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย

ในการปฏิบัติท้องถิ่นที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลนั้น มักจะได้แก่ องค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาลอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งขณะนี้ได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ทำให้การปกครองท้องถิ่น รูปแบบสุขาภิบาลที่เคยมีอยู่เดิม จำนวน 981 แห่ง มีฐานะเป็นเทศบาลตำบลโดยปริยาย ดังนั้นจึงไม่มีการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาลอีกต่อไป

2. เทศบาลเมือง ท้องถิ่นใดที่ยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองได้ต้องมีหลักเกณฑ์การจัดตั้ง ดังนี้

2.1 ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือ

2.2 ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป

2.3 มีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตาม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546)

2.4 มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้น ให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

3. เทศบาลนคร ท้องถิ่นที่จะยกฐานะเป็นเทศบาลนครได้ต้องมีหลักเกณฑ์การจัดตั้งดังนี้

3.1 ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป

3.2 มีพอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตาม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546)

3.3 มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

การปรับปรุงโครงสร้างของเทศบาล

การเรียกร้องให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงนั้น เกิดขึ้นมาจากการผลักดันของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) ได้เสนอต่อรัฐบาลของนายชวน หลีกภัย และคณะรัฐมนตรีได้ลงมติรับหลักการให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง เมื่อ พ.ศ. 2542 โดยมีผลบังคับตาม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543 จึงส่งผลให้เกิดการเลือกนายกเทศมนตรีโดยตรงไปบ้างแล้วสำหรับเทศบาลนคร เทศบาลเมืองที่ยุบสภาหรือครบวาระ สำหรับเทศบาลตำบลมีผลบังคับใช้ตาม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) ในปี พ.ศ. 2546 ทั้งนี้ปัญหาที่เกิดจากการจัดรูปแบบการปกครองเทศบาลในรูปแบบเดิมที่นายกเทศมนตรีและเทศมนตรีมาจากการแต่งตั้งของผู้ว่าราชการจังหวัด ตามความเห็นชอบของสภาเทศบาล ทำให้เกิดข้อบกพร่องอันก่อให้เกิดผลเสียต่อการบริหารงานเทศบาล ดังนี้ (ประโภชน์, 2544: 13–14)

1. การกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนการตัดสินใจในการบริหารงานของคณะผู้บริหารอันประกอบไปด้วย นายกเทศมนตรีและเทศมนตรีมักปฏิบัติเพื่อเอาใจหรือทำตามความต้องการของสภาท้องถิ่น มากกว่าความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาล ทั้งนี้เพราะสภาเทศบาลมีอำนาจสำคัญในการปลดคณะเทศมนตรีได้ โดยการลงมติไม่รับหลักการร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี

2. ในกรณีที่มีการบริหารงานเทศบาลผิดพลาด ประชาชนไม่สามารถชี้เอาผิดกับผู้บริหารท่านใดท่านหนึ่งได้เต็มที่ เนื่องจากตามโครงสร้างนั้น สภาเทศบาลเป็นองค์กรสูงสุดในการดำเนินงานเทศบาล แต่เทศบาลซึ่งประกอบด้วยสมาชิกหลายคน เมื่อเกิดความบกพร่องขึ้น ก็ยากที่จะชี้ลงไปได้ว่าใครก่อให้เกิดความเสียหายได้

3. ในระยะเวลา 4 ปีที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหาร (นายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรี) ประชาชนไม่มีอำนาจในการควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารได้เลย รูปแบบการบริหารที่ขาดการตรวจสอบจากประชาชนนี้จะขัดกับหลักการทั่วไปในการจัดรูปแบบที่มุ่งให้ประชาชนมี

อำนาจสูงสุดเป็นอย่างมาก เพราะประชาชนไม่มีสิทธิยับยั้งสมาชิกคนใดหรือทั้งคณะได้เลยจนกว่าจะครบกำหนดการเลือกตั้งใหม่ การกำหนดหลักการเช่นนี้เป็นการมอบอำนาจให้แก่ ผู้บริหารเทศบาลมากเกินไป

4. การบริหารงานเทศบาลของนายกเทศมนตรีในรูปแบบเดิมตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ขาดความต่อเนื่อง และสมาชิกสภาเทศบาลมักจะเห็นตำแหน่งนายกเทศมนตรีเป็นเพียงตำแหน่งที่เข้าไปเพื่อเชิดชูหน้าตาเป็นศักดิ์ศรีแก่วงศ์ตระกูลมากกว่าจะต้องการบริหารเพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม โดยหัวหน้ากลุ่มของผู้สมัครสมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) มักจะใช้ตำแหน่งของนายกเทศมนตรีเป็นเครื่องมือจูงใจบุคคลในหลายกลุ่มการเมืองที่เป็นกลุ่มอิทธิพล เพื่อให้เข้ามาอยู่ในกลุ่มตนเพื่อแลกกับการผลักดันรับตำแหน่งนายกเทศมนตรี ดังปรากฏให้เห็นถึงความไม่ต่อเนื่องในการทำงานในตำแหน่งนายกเทศมนตรีของเทศบาลหลายแห่ง

นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องฝ่ายบริหารที่ทั้งนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีมาจากการเลือกของสมาชิกสภาเทศบาลด้วยกัน ซึ่งบ่อยครั้งเป็นคนละพวก ทำให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงฝ่ายบริหาร การดำเนินงานจึงขาดประสิทธิภาพ และเพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นที่มุ่งพัฒนาไปสู่ระบบเทศบาลที่มีโครงสร้างสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับท้องถิ่นขนาดเล็กจนถึงระดับจังหวัด

นอกจากนี้ ชเนศวร์ (2542: 2) ได้กล่าวไว้ว่า การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจะทำให้ท้องถิ่นและสังคมไทยได้รับประโยชน์ เช่น

1. ประชาชนสามารถผลักดันนายกเทศมนตรีลาออกเมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นขาดความสามารถในการแก้ไขปัญหาสำคัญ ๆ ของเมือง
2. การให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง จะเป็นการให้การศึกษาที่ดียิ่งแก่ประชาชนให้ประชาชนได้รู้จักบทบาทของตนเองในการเรียกร้องประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น
3. เสถียรภาพของนายกเทศมนตรีมีความเข้มแข็งในการบริหารกิจการของเทศบาล รวมทั้งมีลักษณะของการถ่วงดุลอำนาจของนายกเทศมนตรีและสภาเทศบาลมากขึ้น ส่งผลให้การบริหารองค์กรมีประสิทธิภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือ ศรัทธาของประชาชนที่ต้องได้รับการตอบสนองการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน

นรนิติ (2544: 4) ได้อธิบายเหตุผลสำคัญในการปรับปรุงกฎหมายเทศบาลเอาไว้ ดังนี้

1. โครงสร้างของเทศบาลในปัจจุบันไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหาร เพราะคณะผู้บริหารต้องขึ้นอยู่กับเสียงสนับสนุนของสมาชิกสภาเทศบาล
2. เป็นการแก้ไขปัญหาที่ทำให้การบริหารองค์กรมีประสิทธิภาพ เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชนที่ต้องได้รับการตอบสนองการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน
3. ไม่ได้แยกความสัมพันธ์กับฝ่ายสภาโดยเด็ดขาด ยังมีความสัมพันธ์ในลักษณะการรับผิดชอบร่วมกันคล้ายกรุงเทพมหานคร เพราะหากเกิดความขัดแย้งที่จะนำไปสู่การยุบสภา นายกเทศมนตรีต้องออกจากตำแหน่งด้วย

โครงสร้างเทศบาลในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ได้แบ่งโครงสร้างของเทศบาลออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี

1. สภาเทศบาล

ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งคอยควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหาร อันเป็นวิถีทางแห่งการถ่วงดุลอำนาจ กำหนดให้สภาเทศบาลประกอบด้วย สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และสมาชิกสภาเทศบาลนี้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

1.1 จำนวนสมาชิกสภาเทศบาล

- 1.1.1. สภาเทศบาลตำบล มีสมาชิกทั้งหมด 12 คน
- 1.1.2. สภาเทศบาลเมือง มีสมาชิกทั้งหมด 18 คน
- 1.1.3. สภาเทศบาลนคร มีสมาชิกทั้งหมด 24 คน

สภาเทศบาลนั้น มีประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานสภาคนหนึ่ง โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งมาจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล กล่าวคือ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายใน 15 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลครบตามจำนวนแล้วและให้ที่ประชุมเลือกประธานสภา รองประธานสภา โดยมีหน้าที่ดำเนินการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมเทศบาล ควบคุมบังคับบัญชารักษาความสงบ และเป็นตัวแทนสภาในกิจการภายนอก

1.2 อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาล

ปกติสภาเทศบาลจะทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1.2.1 อำนาจในการตราเทศบัญญัติ โดยสภาเทศบาลเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อตัวบทกฎหมาย

1.2.2. อำนาจในการควบคุมฝ่ายบริหาร (นายกเทศมนตรี)

สภาเทศบาลมีอำนาจในการควบคุมนายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนและนโยบายที่กำหนดไว้ โดยมีมาตรการควบคุมที่สำคัญได้แก่ การตั้งกระทู้ถาม, การเปิดอภิปราย, การอนุมัติงบประมาณประจำปี

1.2.3. อำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสภาเทศบาล

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ ของสภาเทศบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สภาเทศบาลมีอำนาจที่จะตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติภารกิจที่มอบหมายให้ทำ ซึ่งคณะกรรมการที่สภาเทศบาลจะแต่งตั้งนี้สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

ก. คณะกรรมการสามัญ คือคณะกรรมการที่ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งได้รับเลือกจากสภาเทศบาล และกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบให้มีคณะกรรมการสามัญประจำสภาเทศบาลได้ไม่เกิน 2 คณะ โดยเทศบาลนครให้มีกรรมการในคณะหนึ่งๆ ไม่เกิน 5 นาย ส่วน เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลให้มีกรรมการในคณะหนึ่งๆ ได้ไม่เกิน 3 นาย

ข. คณะกรรมการวิสามัญ คือ คณะกรรมการที่ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลหรือ ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกที่มีได้เป็นสมาชิก ซึ่งได้รับเลือกจากสภาเทศบาล โดยอาจมีจำนวนและองค์ประกอบของคณะกรรมการได้เช่นเดียวกับคณะกรรมการสามัญ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

2. นายกเทศมนตรี

ฝ่ายบริหารกิจการของเทศบาล ได้แก่ นายกเทศมนตรีคนหนึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ และนายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2546: 9-10)

1. เทศบาลตำบล แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 2 คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการรวมกันไม่เกิน 2 คน

2. เทศบาลเมือง แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 3 คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการรวมกันไม่เกิน 3 คน

2. เทศบาลนคร แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 4 คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการรวมกันไม่เกิน 5 คน

2.1 อำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรี

นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่สำคัญๆ อาจกล่าวโดยสรุปได้ 3 ประการ ดังนี้

2.1.1 อำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลและรับผิดชอบในการบริหารงาน โดยทั่วไปของเทศบาลตามที่เทศบาลกำหนดไว้

2.1.2 อำนาจหน้าที่ในการเปรียบเทียบคดีที่ละเมิดต่อเทศบัญญัติมีอำนาจเปรียบเทียบปรับในคดีที่มีการละเมิดต่อเทศบัญญัติได้ และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อประโยชน์แห่งการนี้นายกเทศมนตรีมีอำนาจที่จะเรียกผู้กระทำความผิดและพยานมาบันทึกถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณาได้ด้วย

2.1.3 อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ กล่าวคือ นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติงานต่างๆ ในเขตเทศบาลตามบทบัญญัติของกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาเห็นสมควรและได้กำหนดไว้ โดยกฎกระทรวง

3. พนักงานเทศบาล

พนักงานเทศบาลเป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของเทศบาลที่ปฏิบัติงานอันเป็นภารกิจประจำสำนักงานหรืออาจจะนอกสำนักงานก็ได้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างใกล้ชิด เพราะหน้าที่ของเทศบาลนั้นต้องติดต่อและให้บริการแก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย ทั้งในเรื่องงานการทะเบียน การสาธารณสุข โภก การศึกษา การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งนับว่าเป็นภาระหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมาก ซึ่งต่างกับนายกเทศมนตรีพนักงานเทศบาล โดยมี ปลัดเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบอำนาจหน้าที่ของเทศบาล

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นปรากฏการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2543 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงจึงมีน้อย การทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นการทบทวนในเรื่องที่ใกล้เคียงเป็นเรื่องทัศนคติที่มีต่อปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นงานวิจัยในช่วงปี 2540 ถึง ปี 2548

อดิศักดิ์ (2542) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวิธีเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ: ศึกษากรณีประชาชนในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อวิธีการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ส่วนอาชีพไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวิธีเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

มณิธา (2544) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะคิดของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร: ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่เขตบางซื่อ พบว่าประชาชนในเขตบางซื่อ มีทัศนคติต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้แก่ อาชีพ ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น รูปแบบพิเศษกรุงเทพมหานคร และความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้

ศุภชัย (2544) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งของนิสิตนักศึกษาไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่านิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ได้แก่ ขณะที่ศึกษา ส่วนปัจจัยด้านเพศ ชั้นปีที่ศึกษา อาชีพบิดา รายได้ของครอบครัว การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มทางสังคม ความสนใจรับข่าวสารด้านการเมือง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ไม่มีผลต่อการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งของนิสิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานวิจัยเรื่องนี้เป็นผลงานของคุณวุฒิ (2545) ได้วิจัยเรื่องการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากประชาชน: ศึกษากรณีความคิดเห็นของกรรมการชุมชนย่อยเทศบาลตำบลหัวหิน พบว่าประชาชนเห็นด้วยกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในระดับสูง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของกรรมการชุมชนย่อยเทศบาลตำบลหัวหิน ได้แก่ เพศ การศึกษารายได้ ส่วนอายุไม่มีผลต่อความคิดเห็นของกรรมการชุมชนย่อยเทศบาลตำบลหัวหิน

วิจิตรา (2545) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการรัฐสภาที่มีต่อบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน พบว่าความคิดเห็นของข้าราชการรัฐสภาที่มีต่อบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง และเฉพาะด้านอายุเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของข้าราชการรัฐสภาที่มีต่อบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ส่วน เพศ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงานที่รัฐสภา หน่วยงานที่สังกัด และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการได้มาและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของข้าราชการรัฐสภาที่มีต่อบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน

ยุวบุษ (2546) ได้วิจัยเรื่อง การเลือกตั้งผู้อำนวยการเขตกรุงเทพมหานครโดยตรง: กรณีศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเขตลาดพร้าว พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งผู้อำนวยการเขตกรุงเทพมหานครโดยตรงอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งผู้อำนวยการเขตกรุงเทพมหานครโดยตรง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนเพศและอาชีพไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งผู้อำนวยการเขตกรุงเทพมหานครโดยตรง

ในช่วงปี 2547 มีงานวิจัย 2 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของนิพนธ์ (2547) ได้วิจัยเรื่อง ทศนคติของข้าราชการกรุงเทพมหานครต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฉบับใหม่ พบว่าข้าราชการกรุงเทพมหานครเห็นด้วยต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฉบับใหม่ ตัวแปรด้านเพศ และความรู้เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฉบับใหม่ มีผลต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฉบับใหม่ ส่วนตัวแปรด้านอายุ ระยะเวลาปฏิบัติงาน และระดับตำแหน่ง ไม่มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฉบับใหม่

อรรถพร (2547) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปีพุทธศักราช 2548 พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในด้านนโยบาย ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ด้านพรรคการเมือง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์การรับรู้ทางการเมือง และด้านผู้สมัครรับเลือกตั้ง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในด้านนโยบาย ได้แก่ ประสบการณ์การรับรู้ทางการเมือง อาชีพ การรับข่าวสารทางการเมือง การเมือง ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ความรู้ความเข้าใจในระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านพรรคการเมือง ได้แก่ อาชีพ การรับข่าวสารทางการเมือง การเมือง ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ความรู้ความเข้าใจในระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และด้านผู้สมัครรับเลือกตั้ง ได้แก่ ประสบการณ์การรับรู้ทางการเมือง อาชีพ การรับข่าวสารทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ความรู้ความเข้าใจในระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

งานวิจัยเรื่องแรกเป็นงานวิจัยของนันทยา (2548) ได้วิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในอำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง พบว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง

อยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ เพศ รายได้ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ส่วนอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพในครอบครัว สถานภาพในชุมชน การไป ใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง การรับรู้ข่าวสารการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง และการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของประชาชนในอำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงนำมาสร้างกรอบแนวคิด ได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent variables)

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล
2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง
3. ประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม
4. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

ตัวแปรตาม (Dependent variables)

ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นต่อไปนี้

1. ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง
2. สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง
3. ความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการตรวจเอกสารในงานเขียนของ สุพิณ (2539); สร้อยตระกูล (2541); คุณวุฒิ (2545); นันทยา (2548); Foster (1952); Morris and Maisto (2002) ได้นำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง
- 2) สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง
- 3) ความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรี ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

น่าจะมีความสัมพันธ์กับ

- 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล
- 2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง
- 3) ประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม
- และ 4) ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ในระดับท้องถิ่น

ตัวแปรอิสระ (X)

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล
2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง
3. ประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม
4. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

ตัวแปรตาม (Y)

- ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นต่อไปนี้**
1. ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง
 2. สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง
 3. ความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐาน การวิจัย ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่ง นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

4. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

5. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

6. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

7. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

8. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

9. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

10. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

11. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

12. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

บทที่ 3

วิธีการและอุปกรณ์

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจโดยมีระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ทั้งหมดจำนวน 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการแปลคะแนน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ระยะเวลาปฏิบัติงาน 5) ระดับตำแหน่งงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบว่าข้อความนั้น “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ลักษณะข้อความของคำถามเป็นแบบเลือกตอบรับหรือ ปฏิเสธ (Yes-No question) ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

จากการให้คะแนนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยแบ่งเกณฑ์การวัดครั้งนี้ออกเป็น 2 ระดับ โดยมีวิธีการดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{1 - 0}{2} = 0.5$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถแปลความหมายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความรู้ความเข้าใจ
0.00 – 0.50	น้อย
0.51 – 1.00	มาก

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถแปลความหมายของระดับความรู้ความเข้าใจได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย 0.00–0.50 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลอยู่ในระดับต่ำ
2. ค่าเฉลี่ย 0.51–1.00 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง โดยลักษณะคำถามเป็นแบบ Likert's Scale มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับการรับรู้	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

จากการให้คะแนนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยแบ่งเกณฑ์การวัดครั้งนี้ออกเป็น 3 ระดับ โดยมีวิธีการดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถแปลความหมายของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการรับรู้
1.00 – 2.33	น้อย
2.34 – 3.66	ปานกลาง
3.67 – 5.00	มาก

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถแปลความหมายของระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย 1.00–2.33 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งอยู่ในระดับต่ำ

2. ค่าเฉลี่ย 2.34–3.66 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง

3. ค่าเฉลี่ย 3.67–5.00 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม โดยลักษณะคำถามเป็นแบบ Likert's Scale มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับของประสบการณ์	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

จากการให้คะแนนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยแบ่งเกณฑ์การวัดครั้งนี้ออกเป็น 3 ระดับ โดยมีวิธีการดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถแปลความหมายของประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับประสพการณ์
1.00 – 2.33	น้อย
2.34 – 3.66	ปานกลาง
3.67 – 5.00	มาก

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถแปลความหมายของประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย 1.00–2.33 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีในระบบเดิมอยู่ในระดับต่ำ
2. ค่าเฉลี่ย 2.34–3.66 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีในระบบเดิมอยู่ในระดับปานกลาง
3. ค่าเฉลี่ย 3.67–5.00 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีในระบบเดิมอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น โดยลักษณะคำถามเป็นแบบ Likert's Scale มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับค่านิยม (ความเชื่อ)	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

จากการให้คะแนนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยแบ่งเกณฑ์การวัดครั้งนี้ออกเป็น 3 ระดับ โดยมีวิธีการดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถแปลความหมายของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับค่านิยม (ความเชื่อ)
1.00 – 2.33	น้อย
2.34 – 3.66	ปานกลาง
3.67 – 5.00	มาก

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถแปลความหมายของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย 1.00–2.33 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ

2. ค่าเฉลี่ย 2.34–3.66 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

3. ค่าเฉลี่ย 3.67–5.00 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นมีค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง โดยลักษณะคำถามเป็นแบบ Likert's Scale มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

จากการให้คะแนนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยแบ่งเกณฑ์การวัดครั้งนี้ออกเป็น 3 ระดับ โดยมีวิธีการดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถแปลความหมายของระดับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ทัศนคติ
1.00 – 2.33	เห็นด้วยในระดับต่ำ
2.34 – 3.66	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
3.67 – 5.00	เห็นด้วยในระดับมาก

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถแปลความหมายของระดับทัศนคติได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย 1.00–2.33 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นเห็นด้วยต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงอยู่ในระดับต่ำ
2. ค่าเฉลี่ย 2.34–3.66 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นเห็นด้วยต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงอยู่ในระดับปานกลาง
3. ค่าเฉลี่ย 3.67–5.00 หมายถึง พนักงานท้องถิ่นเห็นด้วยต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงอยู่ในระดับสูง

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อการวิจัยครั้งนี้ไปทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของคำถามแต่ละข้อว่าตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัยหรือไม่และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้ดีขึ้นเพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (try - out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ทำการศึกษจำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item analysis) ด้วยวิธีการหาความสอดคล้องภายใน (Internal consistency method) หาความเชื่อมั่นรวมโดยในส่วนของความรู้ความเข้าใจใช้วิธีการของ Kuder-Richardson' Method โดยใช้สูตร KR 20 สำหรับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม คำนิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น และทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงใช้วิธีการ Cronbachs' alpha coefficient โดยใช้สูตร Pearson's product moment correlation coefficient

3. ผลการทดสอบเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน ดังนี้

- 3.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .795
- 3.2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .930
- 3.3 ประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .853
- 3.4 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .793
- 3.5 ทักษะของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .899 และแยกค่าความเชื่อมั่นออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - 3.5.1 ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .803
 - 3.5.2 สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .679
 - 3.5.3 ความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .727

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. โดยการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิด ในการศึกษา
2. โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปสอบถามพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 150 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์โดยนำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาทั้งหมดมาวิเคราะห์และประมวลผล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical software)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของ ประชากร
2. ค่าเฉลี่ยสำหรับประชากร (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้อธิบายเกี่ยวกับ 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล 2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง 3) ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม 4) ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น และ 5) ทศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดระดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์ของ Davis ดังนี้ (ผ่องพรรณ และ สุภาพ, 2549: 98)

Davis's Descriptors

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	คำอธิบายความสัมพันธ์
0.70 หรือสูงกว่า	มีความสัมพันธ์สูงมาก
0.51 – 0.69	มีความสัมพันธ์สูง
0.30 – 0.49	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.10 – 0.29	มีความสัมพันธ์ต่ำ
0.01 – 0.09	แทบจะไม่มีความสัมพันธ์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเรื่อง การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง: บทสำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากประชากรทั้งสิ้น 150 คน ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งออกเป็น 7 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

ส่วนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

ส่วนที่ 7 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และร้อยละของประชากรเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

(N=150)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	57	38.0
หญิง	93	62.0
2. อายุ (อายุเฉลี่ย 30.57 ปี $\sigma = 7.157$)		
น้อยกว่า 26 ปี	37	24.7
26 – 30 ปี	54	36.0
31 – 35 ปี	26	17.3
36 ปี ขึ้นไป	33	22.0
3. ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	31	20.7
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	44	29.3
ปริญญาตรี	69	46.0
สูงกว่าปริญญาตรี	6	4.0
4. ระยะเวลาปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่จนถึงปัจจุบัน (เวลาเฉลี่ย 3.16 ปี $\sigma = 3.06$)		
1 – 2 ปี	18	12.0
3 – 4 ปี	94	62.7
5 ปี ขึ้นไป	38	25.3
5. ระดับตำแหน่งงาน		
พนักงานเทศบาล	72	48.0
ลูกจ้างประจำ	17	11.3
พนักงานจ้าง	61	40.7

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรจำนวน 150 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี

1. ประชากรส่วนใหญ่หรือร้อยละ 62.0 เป็นเพศหญิง
2. ประชากรมีอายุระหว่างอายุ 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.0 ในขณะที่ประชากรอายุน้อยกว่า 26 ปี มีสัดส่วนใกล้เคียงกับประชากรอายุ 36 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 24.7 และร้อยละ 22.0 ตามลำดับ
3. ประมาณเกือบครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 46.0 จบศึกษาระดับปริญญาตรี
4. ประชากรเกินครึ่งหรือร้อยละ 62.7 ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 3-4 ปี
5. ประมาณเกือบครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 48.0 ดำรงตำแหน่งพนักงานเทศบาล

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ยของ
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล

(N = 150)						
คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล	
1. เทศบาลแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล	144 (96.0)	6 (4.0)	0.96	0.19	มาก	
2. เทศบาลเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	110 (73.3)	40 (26.7)	0.73	0.44	มาก	
3. เทศบาลมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ นายกเทศมนตรีและสภาเทศบาล	124 (82.7)	26 (17.3)	0.83	0.38	มาก	
4. นายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี	144 (96.0)	6 (4.0)	0.96	0.20	มาก	
5. เมื่อนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลครบวาระการดำรงตำแหน่งจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ภายใน 60 วัน	54 (36.0)	96 (64.0)	0.36	0.48	น้อย	
6. นายกเทศมนตรีในระบบเดิมทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบายแนวทางการปฏิบัติงานในการพัฒนาเทศบาลโดยต้องขออนุมัติจากสภาเทศบาล	112 (74.7)	38 (25.3)	0.75	0.44	มาก	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(N = 150)						
คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล	
7. เทศบาลจะทำหน้าที่ในการตราเทศบัญญัติ	124 (82.7)	26 (17.3)	0.83	0.38	มาก	
8. ประเภทของเทศบาลจัดตั้งตามความหนาแน่นของประชากรและความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น	134 (89.3)	16 (10.7)	0.89	0.31	มาก	
9. ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบล	128 (85.3)	22 (14.7)	0.85	0.36	มาก	
10. การจัดตั้งเทศบาลนครต้องมีราษฎรตั้งแต่ 100,000 คนขึ้นไป	56 (37.3)	94 (62.7)	0.37	0.49	น้อย	
11. ในอดีตที่ผ่านมาคณะผู้บริหารเทศบาลมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม	90 (60.0)	60 (40.0)	0.60	0.49	มาก	
12. เทศบาลตำบลมีสมาชิกสภา จำนวน 14 คน	90 (60.0)	60 (40.0)	0.60	0.49	มาก	
โดยภาพรวม			0.73	0.15	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล พบว่า ประชากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล โดยภาพรวมมีความรู้ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 0.73) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากรู้ในระดับมากไปจนถึงรู้ระดับน้อยมีข้อค้นพบ ดังนี้

1. เทศบาลแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล มีสัดส่วนเท่ากับนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี มีความรู้ในระดับมาก ($\mu = 0.96$)

2. ประเภทของเทศบาลจัดตั้งตามความหนาแน่นของประชากรและความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น มีความรู้ในระดับมาก ($\mu = 0.89$)

3. ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบล มีความรู้ในระดับมาก ($\mu = 0.85$)

4. เทศบาลเมืองประกอบด้วย 2 ส่วน คือ นายกเทศมนตรีและสภาเทศบาล มีสัดส่วนเท่ากับ สภาเทศบาลจะทำหน้าที่ในการตราเทศบัญญัติ มีความรู้ในระดับมาก ($\mu = 0.83$)

5. นายกเทศมนตรีในระบบเดิมทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทางการปฏิบัติงานในการพัฒนาเทศบาลโดยต้องขออนุมัติจากสภาเทศบาล มีความรู้ในระดับมาก ($\mu = 0.75$)

6. เทศบาลเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีความรู้ในระดับมาก ($\mu = 0.73$)

7. ในอดีตที่ผ่านมาคณะผู้บริหารเทศบาลมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม มีสัดส่วนเท่ากับ เทศบาลตำบลมีสมาชิกสภา จำนวน 14 คน มีความรู้ในระดับมาก ($\mu = 0.60$)

8. การจัดตั้งเทศบาลนครต้องมีราษฎรตั้งแต่ 100,000 คนขึ้นไป มีความรู้ในระดับน้อย ($\mu = 0.37$)

9. เมื่อนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลครบวาระการดำรงตำแหน่งจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ภายใน 60 วัน มีความรู้ในระดับน้อย ($\mu = 0.36$)

ส่วนที่ 3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

(N = 150)

คำถาม	ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร					ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการฟังวิทยุ	12 (8.0)	25 (16.7)	59 (39.3)	49 (32.7)	5 (3.3)	2.93	0.97	ปานกลาง
2. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการดูโทรทัศน์	13 (8.7)	34 (22.7)	48 (32.0)	40 (26.7)	15 (10.0)	2.93	1.12	ปานกลาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(N = 150)

คำถาม	ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร					ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการอ่านหนังสือ	9 (6.0)	43 (28.7)	59 (39.3)	34 (22.7)	5 (3.3)	3.11	0.94	ปานกลาง
4. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากอินเทอร์เน็ต	8 (5.3)	21 (14.0)	53 (35.3)	49 (32.7)	19 (12.7)	2.67	1.04	ปานกลาง
5. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากเพื่อนร่วมงาน	25 (16.7)	81 (54.0)	37 (24.7)	7 (4.7)	0	3.83	0.76	มาก
6. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการพูดคุยกับบุคคลต่างๆ	19 (12.7)	78 (52.0)	46 (30.7)	4 (2.7)	3 (2.0)	3.71	0.80	มาก
โดยภาพรวม						3.20	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ของประชากรพบว่า ประชากรมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.20) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับมากไปจนถึงระดับปานกลางมีข้อค้นพบ ดังนี้

1. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากเพื่อนร่วมงาน
รับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับมาก ($\mu = 3.83$)

2. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการพูดคุยกับบุคคลต่างๆ
รับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับมาก ($\mu = 3.71$)

3. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการอ่านหนังสือ รับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง ($\mu = 3.11$)

4. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการฟังวิทยุ มีสัดส่วนเท่ากับ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการดูโทรทัศน์ รับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง ($\mu = 2.93$)

5. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากอินเทอร์เน็ต รับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง ($\mu = 2.67$)

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ย ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม

(N = 150)

คำถาม	ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม					ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม	31 (20.7)	48 (32.0)	52 (34.7)	16 (10.7)	3 (2.0)	3.59	1.00	ปานกลาง
2. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบบเดิม	21 (14.0)	41 (27.3)	59 (39.3)	19 (12.7)	10 (6.7)	3.29	1.07	ปานกลาง
3. มีประสบการณ์พบว่านายกเทศมนตรีและเทศมนตรีทำงานเพื่อเอาใจสภาเทศบาลมากกว่าทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน	11 (7.3)	39 (26.0)	49 (32.7)	36 (24.0)	15 (10.0)	2.97	1.10	ปานกลาง
4. มีการบริหารงานผิดพลาดในเทศบาล ประชาชนไม่สามารถเอาผิดกับผู้บริหารได้	16 (10.7)	38 (25.3)	57 (38.0)	28 (18.7)	11 (7.3)	3.13	1.07	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(N = 150)

คำถาม	ประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง					ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล
	นายกเทศมนตรีในระบบเดิม							
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
5. ไม่มีการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารจากประชาชน	19 (12.7)	36 (24.0)	52 (34.7)	30 (20.0)	13 (8.7)	3.12	1.14	ปานกลาง
6. ไม่มีความต่อเนื่องในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีในระบบเดิม	19 (12.7)	42 (28.0)	58 (38.7)	28 (18.7)	3 (2.0)	3.31	0.98	ปานกลาง
โดยภาพรวม						3.23	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมของประชากรพบว่า ประชากรมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.23) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากประสบการณ์ในระดับมากไปจนถึงระดับน้อยมีข้อค้นพบ ดังนี้

1. ใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม ประชากรมีประสบการณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.59$)
2. ไม่มีความต่อเนื่องในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีในระบบเดิม ประชากรมีประสบการณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.31$)
3. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบบเดิม ประชากรมีประสบการณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.29$)
4. มีการบริหารงานผิดพลาดในเทศบาล ประชาชนไม่สามารถเอาผิดกับผู้บริหารได้ ประชากรมีประสบการณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.13$)

5. ไม่มีการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารจากประชาชน ประชากรมีประสบการณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$)

6. มีประสบการณ์พบว่านายกเทศมนตรีและเทศมนตรีทำงานเพื่อเอาใจสภาพเทศบาลมากกว่าทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ประชากรมีประสบการณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.97$)

ส่วนที่ 5 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ย
ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

(N = 150)

คำถาม	ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น					ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในท้องถิ่นทุกคน	91 (60.7)	40 (26.7)	16 (10.7)	3 (2.0)	0	4.46	0.77	มาก
2. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในท้องถิ่น	60 (40.0)	64 (42.7)	23 (15.3)	3 (2.0)	0	4.21	0.77	มาก
3. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นการเชื่อมโยงการเมืองกับประชาชนในท้องถิ่น	50 (33.3)	63 (42.0)	35 (23.3)	1 (0.7)	1 (0.7)	4.07	0.81	มาก
4. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการเลือกบุคคลเพื่อทำหน้าที่แทนประชาชนในท้องถิ่น	61 (40.7)	42 (28.0)	36 (24.0)	11 (7.3)	0	4.02	0.97	มาก
5. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งสะท้อนถึงทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของประชาชนที่มีต่อการเมือง	31 (20.7)	79 (52.7)	32 (21.3)	7 (4.7)	1 (0.7)	3.88	0.81	มาก
6. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะเลือกตัวแทนของประชาชนในปัจจุบัน	41 (27.3)	52 (34.7)	52 (34.7)	5 (3.3)	0	3.86	0.86	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(N = 150)

คำถาม	ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น					ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
7. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	54 (36.0)	64 (42.7)	28 (18.7)	3 (2.0)	1 (0.7)	4.11	0.82	มาก
โดยภาพรวม						4.09	0.60	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นของประชากร พบว่าประชากรมีค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.09) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากค่านิยมในระดับมากไปจนถึงระดับน้อยมีข้อค้นพบ ดังนี้

1. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในท้องถิ่นทุกคนมีค่านิยมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$)
2. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในท้องถิ่นมีค่านิยมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$)
3. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีค่านิยมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11$)
4. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นการเชื่อมโยงการเมืองกับประชาชนในท้องถิ่น มีค่านิยมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.07$)
5. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการเลือกบุคคลเพื่อทำหน้าที่แทนประชาชนในท้องถิ่น มีค่านิยมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02$)

6. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งสะท้อนถึงทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของประชาชนที่มีต่อการเมือง มีค่านิยมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.88$)

7. ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะเลือกตัวแทนของประชาชนในปัจจุบัน มีค่านิยมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.86$)

ส่วนที่ 6 ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

(N = 150)

ทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง	ค่าเฉลี่ย	σ	ระดับทัศนคติ
ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	3.96	0.62	มาก
สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	3.75	0.57	มาก
มีความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	3.57	0.62	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.76	0.50	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงพบว่า ประชากรมีทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.76) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อโดยเรียงลำดับทัศนคติเห็นด้วยจากระดับมากไปจนถึงระดับปานกลางมีข้อค้นพบ ดังนี้

1. ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง เห็นด้วยในระดับมาก ($\mu = 3.96$)
2. สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง เห็นด้วยในระดับมาก ($\mu = 3.75$)

3. มีความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง เห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\mu = 3.57$)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ย ทศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงด้านที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

(N = 150)

คำถาม	ทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง					ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง								
1. นายกเทศมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งของ ประชาชน	77 (51.3)	58 (38.7)	11 (7.3)	4 (2.7)	-	4.39	0.74	มาก
2. การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นกับระบบการเมืองท้องถิ่น	44 (29.3)	88 (58.7)	13 (8.7)	5 (3.3)	-	4.14	0.71	มาก
3. การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นการป้องกันการผูกขาดอำนาจ	37 (24.7)	49 (32.7)	49 (32.7)	14 (9.3)	1 (0.7)	3.71	0.97	มาก
4. มีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างนายกเทศมนตรีกับสภาเทศบาล	27 (18.0)	52 (34.7)	58 (38.7)	11 (7.3)	2 (1.3)	3.61	0.91	ปานกลาง
โดยภาพรวม						3.96	0.62	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงด้านที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง พบว่า ประชากรมีทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงด้านที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.96) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อโดยเรียงลำดับทัศนคติเห็นด้วยจากระดับมากไปจนถึงระดับปานกลาง มีข้อค้นพบ ดังนี้

1. นายกเทศมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ($\mu = 4.39$)

2. การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นกับระบบการเมืองท้องถิ่น มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ($\mu = 4.14$)

3. การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นการป้องกันการผูกขาดอำนาจ มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ($\mu = 3.71$)

4. มีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างนายกเทศมนตรีกับสภาเทศบาล มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\mu = 3.61$)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ย ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงด้านสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

(N = 150)

คำถาม	ทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง					ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง								
5. นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงไม่ถูกปลดเมื่อสภาเทศบาลไม่ผ่านร่างเทศบัญญัติงบประมาณ	19 (12.7)	57 (38.0)	59 (39.3)	12 (8.0)	3 (2.0)	3.51	0.89	ปานกลาง
6. มีการระงับข้อขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของนายกเทศมนตรีอย่างชัดเจน	39 (26.0)	82 (54.7)	24 (16.0)	5 (3.3)	-	4.03	0.75	มาก
7. ประชาชนสามารถควบคุมดูแลกำกับการปฏิบัติงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	26 (17.3)	72 (48.0)	33 (22.0)	17 (11.3)	2 (1.3)	3.69	0.94	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(N = 150)

คำถาม	ทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง					ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
8. มีความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานเนื่องจากไม่ต้องมีการหมุนเวียนตำแหน่งกัน	27 (18.0)	72 (48.0)	42 (28.0)	7 (4.7)	2 (1.3)	3.77	0.85	มาก
โดยภาพรวม						3.75	0.57	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงด้านสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง พบว่าประชากรมีทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงด้านสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.75) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อโดยเรียงลำดับทัศนคติเห็นด้วยจากระดับมากไปจนถึงระดับปานกลาง มีข้อค้นพบ ดังนี้

1. มีการระบุชี้ชัดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของนายกเทศมนตรีอย่างชัดเจน มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ($\mu = 4.03$)
2. มีความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานเนื่องจากไม่ต้องมีการหมุนเวียนตำแหน่งกัน มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ($\mu = 3.77$)
3. ประชาชนสามารถควบคุมดูแลกำกับการปฏิบัติงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ($\mu = 3.67$)
4. นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงไม่ถูกปลดเมื่อสภาเทศบาลไม่ผ่านร่างเทศบัญญัติงบประมาณ มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\mu = 3.51$)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงด้านมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน ของนายกเทศมนตรีที่มาจากการ เลือกตั้งโดยตรง

(N = 150)

คำถาม	ทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง					ค่าเฉลี่ย	σ	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
มีความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง								
9.เป็นอิสระจากการแทรกแซงของฝ่ายสภาเทศบาล	14 (9.3)	57 (38.0)	68 (45.3)	10 (6.7)	1 (0.7)	3.49	0.78	ปานกลาง
10.สามารถปฏิบัติงานตามความต้องการของประชาชน	33 (22.0)	73 (48.7)	24 (16.0)	19 (12.7)	1 (0.7)	3.79	0.95	มาก
11. สามารถกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นและตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานได้อย่างอิสระ	20 (13.3)	67 (44.7)	35 (23.3)	27 (18.0)	1 (0.7)	3.52	0.96	ปานกลาง
12. มีประสิทธิภาพในการบริหารงานเนื่องจากมีความต่อเนื่องไม่ต้องขึ้นอยู่กับเสียงสนับสนุนของสภาเทศบาล	12 (8.0)	64 (42.7)	57 (38.0)	16 (10.7)	1 (0.7)	3.47	0.82	ปานกลาง
โดยภาพรวม						3.57	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงด้านมีความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงพบว่าประชากรมีทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงด้านมีความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.57) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อโดยเรียงลำดับทัศนคติเห็นด้วยจากระดับมากไปจนถึงระดับปานกลาง มีข้อค้นพบ ดังนี้

1. สามารถปฏิบัติงานตามความต้องการของประชาชนสูงสุด มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ($\mu = 3.79$)
2. สามารถกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นและตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานได้อย่างอิสระ มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\mu = 3.52$)
3. เป็นอิสระจากการแทรกแซงของฝ่ายสภาเทศบาล มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\mu = 3.49$)
4. มีประสิทธิภาพในการบริหารงานเนื่องจากมีความต่อเนื่องไม่ต้องขึ้นอยู่กับเสียงสนับสนุนของสภาเทศบาล มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\mu = 3.47$)

ส่วนที่ 7 การทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาเรื่องการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง: บทสำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานการวิจัยดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

ตารางที่ 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

(N = 150)				
ความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติ ของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล	0.73	0.15		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	3.96	0.62	0.09	0.30

จากตารางที่ 10 พบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่งอยู่ในระดับแทบจะไม่มีความสัมพันธ์ ($r = 0.09$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ตารางที่ 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

(N = 150)

ความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจกับทัศนคติ ของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล	0.73	0.15		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในประเด็นสถานภาพและ			0.11	0.19
ความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการ เลือกตั้งโดยตรง	3.75	0.57		

จากตารางที่ 11 พบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับต่ำ ($r = 0.11$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ตารางที่ 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

(N = 150)

ความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจกับทัศนคติ ของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล	0.73	0.15		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในประเด็นความเป็นอิสระ ในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรง	3.57	0.62	0.12	0.16

จากตารางที่ 12 พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับต่ำ ($r = 0.12$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

(N = 150)

ความสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับทัศนคติ ของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล	3.20	0.59		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	3.96	0.62	0.07	0.37

จากตารางที่ 13 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่งอยู่ในระดับแทบจะไม่มีความสัมพันธ์ ($r = 0.07$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่ง นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ตารางที่ 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

(N = 150)

ความสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับทัศนคติ ของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล	3.20	0.59		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในประเด็นสถานภาพและความ เข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรง	3.75	0.57	0.10	0.24

จากตารางที่ 14 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับต่ำ ($r = 0.10$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ตารางที่ 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

(N = 150)

ความสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับทัศนคติ ของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล	3.20	0.59		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในประเด็นความเป็นอิสระใน การบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือก ตั้งโดยตรง	3.57	0.62	0.09	0.27

จากตารางที่ 15 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับแทบจะไม่มีความสัมพันธ์ ($r = 0.09$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 7 ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

ตารางที่ 16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

(N = 150)

ความสัมพันธ์ของประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม	3.23	0.68		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ ตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	3.96	0.62	0.24	0.00

จากตารางที่ 16 พบว่า ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับต่ำ ($r = 0.24$) และซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 8 ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ตารางที่ 17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง
(N = 150)

ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้ง กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม	3.23	0.68		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในประเด็นสถานภาพและความ เข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรง	3.75	0.57	0.31	0.00

จากตารางที่ 17 พบว่า ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.31$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 9 ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

(N = 150)

ความสัมพันธ์ของประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม	3.23	0.68		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในประเด็นความเป็นอิสระในการ บริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรง	3.57	0.63	0.20	0.01

จากตารางที่ 18 พบว่า ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับต่ำ ($r = 0.20$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 10 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

ตารางที่ 19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

(N = 150)

ความสัมพันธ์ของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งกับทัศนคติ ของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น	4.09	0.60		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	3.96	0.62	0.43	0.00

จากตารางที่ 19 พบว่า ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.43$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 11 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

(N = 150)

ความสัมพันธ์ของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งกับทัศนคติ ของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น	4.09	0.60		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	3.75	0.57	0.37	0.00

จากตารางที่ 20 พบว่า ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.37$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 12 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ตารางที่ 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

(N = 150)

ความสัมพันธ์ของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งกับทัศนคติ ของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้ง	μ	σ	r	P
ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น	4.09	0.60		
ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดย ตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่ง นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	3.57	0.62	0.21	0.01

จากตารางที่ 21 พบว่า ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง อยู่ในระดับต่ำ ($r = 0.21$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 22 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ระดับความ สัมพันธ์	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับ เทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงาน ท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอ สามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการ เข้าสู่ตำแหน่ง			✓
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับ เทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงาน ท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอ สามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพ และความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรี ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ต่ำ	✓	
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับ เทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงาน ท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอ สามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็น อิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรี ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ต่ำ	✓	
4. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายก เทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของ พนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการ เข้าสู่ตำแหน่ง			✓

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ระดับความ สัมพันธ์	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
5. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ต่ำ	✓	
6. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง			✓
7. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	ต่ำ	✓	
8. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ปานกลาง	✓	

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ระดับความสัมพันธ์	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
9. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ต่ำ	✓	
10. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	ปานกลาง	✓	
11. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ปานกลาง	✓	
12. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ต่ำ	✓	

ข้อวิจารณ์

ในการวิจัยเรื่อง การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง: บทสำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล ประชากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ประชากรที่ศึกษาเป็นพนักงานเทศบาล (คิดเป็นร้อยละ 48.0) ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่มาเป็นระยะ 3-4 ปี (คิดเป็นร้อยละ 62.70) ย่อมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล ในด้านโครงสร้างของเทศบาล อำนาจหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เกณฑ์ของการจัดตั้งเทศบาล ซึ่งความรู้ความเข้าใจดังกล่าวอาจได้มาจากการปฏิบัติงานประจำวัน ทราบข้อมูลจากกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ประชากรมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังจะเห็นว่าประชากรรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการอ่านหนังสือจากการฟังวิทยุ จากการดูโทรทัศน์ และจากอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

3. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม ประชากรมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะประชากรประมาณ 1 ใน 3 หรือร้อยละ 36.0 มีอายุ 26-30 ปี มีประสิทธิภาพในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมไม่มากนัก ทั้งนี้มีประสิทธิภาพในระดับปานกลางในด้านต่อไปนี้ 1) การใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม 2) ไม่มีความต่อเนื่องในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีในระบบเดิม 3) การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบบเดิม 4) มีการบริหารงานผิดพลาดในเทศบาล ประชาชนไม่สามารถเอาผิดกับผู้บริหารได้ 5) ไม่มีการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารจากประชาชน และ 6) มีประสิทธิภาพพบว่านายกเทศมนตรีและเทศมนตรีทำงานเพื่อเอาใจสภาเทศบาลมากกว่าทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของ ประชาชน

4. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ประชากรมีค่านิยมเห็นคุณค่าเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าประชากรมีค่านิยมในรายชื่ออยู่ในระดับมาก ดังนี้ 1) เชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในท้องถิ่นทุกคน 2) เชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในท้องถิ่น 3) เชื่อว่าการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย 4) เชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นการเชื่อมโยงการเมืองกับประชาชนในท้องถิ่น 5) เชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการเลือกบุคคลเพื่อทำหน้าที่แทนประชาชนในท้องถิ่น 6) เชื่อว่าการเลือกตั้งสะท้อนถึงทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของประชาชนที่มีต่อการเมือง และ 7) เชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะเลือกตัวแทนของประชาชนในปัจจุบัน เพราะค่านิยมประชาธิปไตยเป็นกระแสหลักของสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งการได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย และกระแสการกระจายอำนาจ

5. ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง พบว่าประชากรมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างมาก ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง (ในภาพรวม) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคุณวุฒิ (2545) ได้วิจัยเรื่องการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากประชาชน: ศึกษากรณีความคิดเห็นของกรรมการชุมชนย่อยเทศบาลตำบลหัวหิน พบว่ากรรมการชุมชนย่อยเทศบาลตำบลหัวหินมีทัศนคติเห็นด้วยต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากประชาชน

เมื่อพิจารณาทัศนคติของประชากรเป็นรายด้านพบว่า ประชากรมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างมากในประเด็น 1) ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง เพราะ 1.1) นายกเทศมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชน 1.2) การเลือกตั้งเป็นการสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นกับระบบการเมืองท้องถิ่น 1.3) การเลือกตั้งเป็นการป้องกันการผูกขาดอำนาจ เห็นด้วยอย่างมากในประเด็น 2) สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง เพราะมีทัศนคติเห็นด้วยว่าควร 2.1) มีการระบุชี้ชัดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรีอย่างชัดเจน 2.2) มีความต่อเนื่องในการบริหารงานเนื่องจากไม่ต้องหมุนเวียนตำแหน่งกัน และ 2.3) ประชาชนสามารถควบคุมดูแล กำกับการปฏิบัติงานของนายกเทศมนตรี และมีทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลางในประเด็น 3) ความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง เพราะ 3.1) สามารถปฏิบัติงานตามความต้องการของประชาชน 3.2) สามารถกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นและตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานได้อย่างอิสระ 3.3) เป็นอิสระจากการแทรกแซง

ของฝ่ายสภาเทศบาล และ 3.4) มีประสิทธิภาพในการบริหารงานเนื่องจากมีความต่อเนื่องในการบริหารงานไม่ต้องขึ้นอยู่กับเสียงสนับสนุนของสภาเทศบาล

6. ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลแทบจะไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะนโยบายการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในเทศบาลนั้น ได้ก่อตัวขึ้นมาจากนโยบายของฝ่ายการเมือง รวมทั้งงานเขียนของธเนศวร์ (2542) ได้ชี้ให้เห็นประโยชน์ของการเลือกตั้งโดยตรง จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ประชากรมีทัศนคติเชิงบวก (เห็นด้วยอย่างมาก) ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง โดยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลแทบจะไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติดังกล่าว

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในงานเขียนของสร้อยตระกูล (2541) อธิบายว่าการศึกษาเล่าเรียน การอบรมสั่งสอน จะก่อให้เกิดทัศนคติในตัวบุคคล แต่ข้อค้นพบที่ได้จากในวิจัยนี้พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชากรมี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทศบาลในประเด็นกว้างๆ แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในประเด็นเฉพาะเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

สมมติฐานที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

พบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชากรมีทัศนคติในระดับต่ำในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง น่าจะมาจากประสบการณ์ที่ประชากรได้พบเห็นจากการบริหารงานประจำวันภายในเทศบาลตำบลแห่งนี้ นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงยังมีอิสระในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง Morris and Maisto (2002) ได้สรุปว่าประสบการณ์ของบุคคลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติ

สมมติฐานที่ 4 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

พบว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลแทบจะไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่งถูกกำหนดให้พนักงานท้องถิ่นต้องเห็นด้วยเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเลือกตั้งภายในเทศบาล โดยกฎหมาย ซึ่ง Kelman (1967) ได้อธิบายว่าทัศนคติเกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับอิทธิพลของผู้อื่น

สมมติฐานที่ 5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในระดับต่ำ เนื่องจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นเรื่องใหม่ ซึ่งเทศบาลได้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในปี 2546 ผลจากการวิจัยในเรื่องนี้พบว่าพนักงานท้องถิ่นมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจึงมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

สมมติฐานที่ 6 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล แทบจะไม่มี ความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์น่าจะมีความสัมพันธ์มากกว่า โดยเฉพาะประสบการณ์เห็นการปฏิบัติงาน ดังผลงานของ Foster (1952) และ Morris and Maisto (2002) ได้อธิบายว่าการเกิดทัศนคติมาจากประสบการณ์

สมมติฐานที่ 7 ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

พบว่าประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Foster (1952) และ Morris and Maisto (2002) ได้อธิบายว่าการเกิดทัศนคติมาจากประสพการณ์

สมมติฐานที่ 8 ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

พบว่าประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Foster (1952) และ Morris and Maisto (2002) ได้อธิบายว่าการเกิดทัศนคติมาจากประสพการณ์

สมมติฐานที่ 9 ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

พบว่า ประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Foster (1952) และ Morris and Maisto (2002) ได้อธิบายว่าการเกิดทัศนคติมาจากประสบการณ์

สมมติฐานที่ 10 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

พบว่าค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้เป็นไปตามแนวคิดของ Foster (1952) ได้อธิบายว่าการที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดจะมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือมีความรู้สึกว่สิ่งนั้นถูกสิ่งนั้นผิด ย่อมขึ้นกับค่านิยมหรือมาตรฐานของกลุ่มที่บุคคลนั้นใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน

สมมติฐานที่ 11 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

พบว่า ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้เป็นไปตามแนวคิดของ Foster (1952) ได้อธิบายว่าการที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดจะมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือมีความรู้สึกว่สิ่งนั้นถูกสิ่งนั้นผิด ย่อมขึ้นกับค่านิยมหรือมาตรฐานของกลุ่มที่บุคคลนั้นใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน

สมมติฐานที่ 12 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

พบว่า ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชากรมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ เพราะมีประสบการณ์เห็นของจริงว่าการบริหารงานไม่มีความเป็นอิสระ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง: บทสำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่อไปนี้ 2.1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล 2.2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง 2.3) ประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม 2.4) ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นกับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยศึกษาจากพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ จำนวน 150 คน แล้วนำข้อมูลไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยสรุปดังนี้

ผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลพบว่ากว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 62.0) มีอายุเฉลี่ย 30.57 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระยะเวลาปฏิบัติงานเฉลี่ย 3.16 ปี มีตำแหน่งพนักงานเทศบาล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล พบว่า ประชากรมีระดับความรู้ความเข้าใจมาก ($\mu = 0.73$) โดยมีความรู้ความเข้าใจเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. เทศบาลแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล
2. นายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี
3. ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบล

4. เทศบาลเมืองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ นายกเทศมนตรีและสภาเทศบาล มีสัดส่วนเท่ากับ สภาเทศบาลจะทำหน้าที่ในการตราเทศบัญญัติ

5. นายกเทศมนตรีในระบบเดิมทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทางการปฏิบัติงานในการพัฒนาเทศบาล โดยต้องขออนุมัติจากสภาเทศบาล

6. เทศบาลเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

7. ในอดีตที่ผ่านมามีคณะกรรมการเทศบาลมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม มีสัดส่วนเท่ากับ เทศบาลตำบลมีสมาชิกสภา จำนวน 14 คน

8. การจัดตั้งเทศบาลนครต้องมีราษฎรตั้งแต่ 100,000 คนขึ้นไป

9. เมื่อนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลครบวาระการดำรงตำแหน่งจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ภายใน 60 วัน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง พบว่าประชากรมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.20$) โดยรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากเพื่อนร่วมงาน
2. รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการพูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ
3. รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการอ่านหนังสือ
4. รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการฟังวิทยุ มีสัดส่วนเท่ากับรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการดูโทรทัศน์
5. รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากอินเทอร์เน็ต

ประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมพบว่าประชากรมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมในระดับปานกลาง ($\mu = 3.23$) โดยมีประสบการณ์เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. มีประสบการณ์ ในการใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม
2. ไม่มีความต่อเนื่องในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีในระบบเดิม ประชากรมีประสบการณ์
3. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบบเดิม
4. มีการบริหารงานผิดพลาดในเทศบาล ประชาชนไม่สามารถเอาผิดกับผู้บริหารได้
5. ไม่มีการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารจากประชาชน
6. มีประสบการณ์พบว่านายกเทศมนตรีและเทศมนตรีทำงานเพื่อเอาใจสภาเทศบาลมากกว่าทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นพบว่าประชากรมีค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นในระดับมาก ($\mu = 4.09$) โดยมีค่านิยมเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. เชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในท้องถิ่นทุกคน
2. เชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในท้องถิ่น
3. เชื่อว่าการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
4. เชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นการเชื่อมโยงการเมืองกับประชาชนในท้องถิ่น

5. เชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการเลือกบุคคลเพื่อทำหน้าที่แทนประชาชน ในท้องถิ่น

6. เชื่อว่าการเลือกตั้งสะท้อนถึงทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของประชาชนที่มีต่อการเมือง

7. เชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะเลือกตัวแทนของประชาชนในปัจจุบัน

ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงพบว่าทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง เห็นด้วยในระดับมาก ($\mu = 3.76$) โดยมีทัศนคติเห็นด้วยเรียงลำดับจากระดับมากจนถึงระดับปานกลางในประเด็นดังนี้

1. ประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

2. ประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

3. ประเด็นมีความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	ระดับความ สัมพันธ์	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับ เทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงาน ท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอ สามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มา ของการเข้าสู่ตำแหน่ง			✓
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับ เทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงาน ท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอ สามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายก เทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพ และ ความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มา จากการเลือกตั้งโดยตรง	ต่ำ	✓	
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับ เทศบาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงาน ท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอ สามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความ เป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรี ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ต่ำ	✓	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ระดับความ สัมพันธ์	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
4. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นใน เขตเทศบาลตำบล อ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ใน ประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง			✓
5. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบล อ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ใน ประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ต่ำ	✓	
6. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบล อ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงใน ประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง			✓
7. ประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	ต่ำ	✓	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ระดับความ สัมพันธ์	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
8. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของ พนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพ และความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่ มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ปานกลาง	✓	
9. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ในระบบเดิมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของ พนักงานท้องถิ่นในเขต เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็น อิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรี ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	ต่ำ	✓	
10. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมี ความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ในเขตเทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	ปานกลาง	✓	
11. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมี ความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็ง ของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรง	ปานกลาง	✓	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ระดับความ สัมพันธ์	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
12. ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมี ความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ในเขตเทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหาร งานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรง	ต่ำ	✓	

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล เทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ควรดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจกับพนักงานท้องถิ่นโดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังต่อไปนี้

1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล รวมทั้งการเลือกตั้งใหม่

1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาล

1.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกี่ยวกับที่มาของคณะผู้บริหารและจำนวนสมาชิกสภาเทศบาล

พนักงานท้องถิ่นในฐานะผู้ปฏิบัติงานในเทศบาลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาลเป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีการฝึกอบรม การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ การประชุมชี้แจง หรืออาจจะเป็นการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ควรดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงให้มากขึ้นโดยเรียงลำดับความสำคัญในสื่อต่อไปนี้

2.1 อินเทอร์เน็ต

2.2 วิทยุ

2.3 หนังสือ

เพื่อเป็นการกระจายข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง ซึ่งช่องทางการสื่อสารดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการส่งสารให้กับผู้อื่น และเป็นหนึ่งในกระบวนการถ่ายทอดข่าวสารตามที่สมิต (2527) ไปสรุปไว้

3. ข้อเสนอแนะด้านประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ควรส่งเสริมประสิทธิภาพใหม่กับพนักงานท้องถิ่นโดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังต่อไปนี้

3.1 เสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานที่สนองต่อความต้องการของประชาชนมากกว่าเอาใจสภาเทศบาล

3.2 ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถควบคุมการทำงานของผู้บริหารได้

3.3 ส่งเสริมให้มีการบริหารงานที่ไม่ผิดพลาด และสามารถให้ประชาชนตรวจสอบได้

โดยการนำประสบการณ์เดิมที่ไม่ดีมาปรับปรุงและประยุกต์ใช้เสริมสร้างวัฒนธรรมสภาพแวดล้อม ให้มีประสิทธิภาพใหม่ที่ดี ในรูปแบบของการฝึกอบรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. ข้อเสนอแนะด้านค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ ควรส่งเสริมค่านิยมกับพนักงานท้องถิ่น โดยเรียงลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้

- 4.1 การเลือกตั้งเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะเลือกตัวแทนของประชาชนในปัจจุบัน
- 4.2 การเลือกตั้งสะท้อนถึงทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของประชาชนที่มีต่อการเมือง

โดยจะต้องเริ่มต้นด้วยการสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง และมีการรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะช่วงที่มีการเลือกตั้งเท่านั้น แล้วสอดแทรกปลูกฝังความรู้และทัศนคติเชิงบวกโดยการอบรม การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

5. ข้อเสนอแนะด้านทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ควรส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงของพนักงานท้องถิ่น โดยแก้ไขปัญหาในประเด็นต่อไปนี้ (เรียงลำดับความสำคัญ)

5.1 ประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ควรส่งเสริมทัศนคติกับพนักงานท้องถิ่น โดยเรียงลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้

5.1.1 ความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานเนื่องจากมีความต่อเนื่องไม่ต้องขึ้นอยู่กับเสียงสนับสนุนของสภาเทศบาล

5.1.2 ความเป็นอิสระจากการแทรกแซงของฝ่ายสภาเทศบาล

5.1.3 สามารถกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นและตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานได้อย่างอิสระ

5.1.4 สามารถปฏิบัติงานตามความต้องการของประชาชน

5.2 ประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ควรส่งเสริมทัศนคติกับพนักงานท้องถิ่น โดยเรียงลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้

5.2.1 นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงไม่ถูกปลดเมื่อสภาเทศบาลไม่ผ่านร่างเทศบัญญัติงบประมาณ

5.2.2 ประชาชนสามารถควบคุมดูแลกำกับการปฏิบัติงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

5.2.3 มีความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานเนื่องจากไม่ต้องมีการหมุนเวียนตำแหน่งกัน

5.2.4 มีการระบุชี้ชัดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของนายกเทศมนตรีอย่างชัดเจน

5.3 ประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง ควรส่งเสริมทัศนคติกับพนักงานท้องถิ่น โดยเรียงลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้

5.3.1 มีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างนายกเทศมนตรีกับสภาเทศบาล

5.3.2 การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นการป้องกันการผูกขาดอำนาจ

5.3.3 การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นกับระบบการเมืองท้องถิ่น

5.3.4 นายกเทศมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชน

ควรเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกให้เข้าใจถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง การเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดีโดยเฉพาะในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง โดยการจัดการอบรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง การประชุมชี้แจง การประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การทำแผ่นพับ การจัดบอร์ดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยทัศนคติของประชาชน หรือจากคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่น และในระดับจังหวัด เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเลือกตั้งครั้งต่อไป
2. ควรทำการวิจัยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีการเลือกตั้งผู้บริหารโดยตรงเช่นกัน
3. ควรใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล โดยวิธีอื่น ๆ นอกจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ เป็นต้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. 2546. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546. ฉะเชิงเทรา: บริษัทโรงพิมพ์ประสานมิตร จำกัด.

กรองแก้ว อยู่สุข. 2537. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โกวิทย์ พวงงาม. 2543. การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ วิญญูชน จำกัด.

คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนครปฐม. 2548. ข้อมูลอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น (Online). Available: www.manager.co.th

คุณวุฒิ ออสุวรรณ. 2545. การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากประชาชน: ศึกษากรณี ความคิดเห็นของกรรมการชุมชนย่อยเทศบาลตำบลหัวหิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จ่านง พรายแถมแบ. 2535. เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับการสอนซ่อมเสริม (ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ฉะชาภัทร อุ่นตรงจิตร. 2545. รัฐศาสตร์เบื้องต้น. เชียงใหม่: คณินิจการพิมพ์.

ชนสวรรค์ เจริญเมือง. 2538. เทศบาลในยุคโลกาภิวัตน์. ปฏิรูปการเมือง. (พฤศจิกายน 2538): 10-11.

_____. 2542. เทศบาลในทศวรรษหน้า เลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง. เชียงใหม่: โรงพิมพ์มิ่งเมือง.

ธโชธร ตู๋ทองคำ. 2545. “กระบวนการการเลือกตั้ง”. เอกสารการสอนชุดวิชาสถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมา ชีราช.

ธีรวุฒิ ไศภิชญกุล. 2543. การเมืองการปกครองของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ ก. พล (1996) จำกัด.

นรนิติ เศรษฐบุตร. 2544. การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นันทยา บัวชม. 2548. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในอำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง
เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิพนธ์ ปฏิวส์ไพศาล. 2547. พัฒนคติของข้าราชการกรุงเทพมหานครต่อร่างพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฉบับใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

ประทาน คงฤทธิศึกษากร. 2525. ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.

ประโกชน์ สภาวสุ. 2544. การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร:
เอกสารประกอบการวิจัย คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. (ฉบับปรับปรุง).
กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล และ สุภาพ นัตรภรณ์. การออกแบบการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. 2544. ปัญหาพัฒนาทางการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิมลจรรย์ นามวัฒน์. 2544. สถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- มณธีรา ไสภณ. 2544. พัฒนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร: ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่เขตบางซื่อ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มานิตย์ นวลละออ. 2543. “การรณรงค์เพื่อต่อต้านการซื้อสิทธิ์-ขายเสียงทฤษฎีและการปฏิบัติ”. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 26(1-6): 36-87.
- ยุวณูช นงพรมมา. 2546. การเลือกตั้งผู้อำนวยการเขตกรุงเทพมหานครโดยตรง: กรณีศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเขตลาดพร้าว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เขาวดี วิบูลย์ศรี. 2540. การวัดผลและการสร้างแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผลิตตำราเรียนสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. 2544. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- วิจิตรา วัชรภรณ์. 2545. ความคิดเห็นของข้าราชการรัฐสภาที่มีต่อบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศุภกนิษฐ์ พลไพรินทร์. 2540. เทคนิคการประเมินผล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.

ศุภชัย ทาคำ. 2544. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งของนิสิตนักศึกษา

ไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมบูรณ์ เดชสมบูรณ์สุข. 2545. ความรู้และหลักปฏิบัติงานเทศบาล. กรุงเทพมหานคร: สำนัก
พิมพ์สุตรไพศาล.

สมิต สัจฉกร. 2527. การสื่อสารสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. 2541. พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. 2546. จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพมหานคร:
บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด เม็ดทรายพรินต์.

สุจิต บุญบงการ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. 2527. พฤติกรรมและการเลือกตั้งของคนไทยในปี พ.ศ. 2522
และ พ.ศ. 2526. เอกสารวิชาการคณะรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สุชา จันทน์เอม. 2541. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
จำกัด.

สุพรรณิ ชะโลธร. 2541. “ภูมิศาสตร์การเลือกตั้ง”. เกียรติชัย พงษ์พานิชย์ (บรรณาธิการ).
คลังสมองสามสิบสองสิงห์ดำ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท บพิศการพิมพ์ จำกัด.

สุพิน เกษาคูปต์. 2539. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง. 2542. คู่มือการฝึกอบรมด้านการเงินการคลัง
ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อสาธิตาณินแดน.

- อดิศักดิ์ ชื่นชู, พันตำรวจโท. 2542. **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวิธีเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ: ศึกษากรณีประชาชนในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- อรรณพ พัฒนผลสุขุม. 2547. **ความคิดเห็นของประชาชนในเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปีพุทธศักราช 2548. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. 2545. **เทคโนโลยีการศึกษา: หลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ. งานส่งเสริมการผลิตตำรา มหาวิทยาลัยทักษิณ.**
- Back, K.W. 1977 **Social Psychology.** New York: John Wiley & Sons.
- Belkin, G.S. and R.H. Skydell. 1979. **Foundation of Psychology.** Boston: Houghton Mifflin Company.
- Bloom, B. 1967. **Taxonomy of Educational Objectives (Cognitive Domain).** New York: David McKay.
- Bloom, B.S., J.T. Hastings and G.F. Madus. 1971. **Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning.** New York: McGraw-Hill Book Company.
- Charles G. Morris and Albert A. Maisto. 2002. **Psychology an Introduction.** New Jersey: RR Donnelley and Sons Company.
- Collins, B.E. 1970 **Social Psychology.** Massachusetts: Adison Westey Publishing Co., Inc.
- Drew Westen. 2002. **Psychology: Brain, Behavior & Culture.** New York: John Wiley & Sons, Inc.

Foster, C.R. 1952. **Psychology of Adjustment**. Illinois. Chicago: American Technical Society.

Kelman, H.C. 1967. **Attitude Theory and Measurement**. New York: John Wiley & Sons, Inc.

Mongtagu, H.G. 1984. **Comparative Local Government**. London : William Brendon and Son,
Ltd.

Rokcach, M. 1970. **Beliefs, Attitudes and Values**. San Francisco: Jossey Bass Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง: บทสำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น จึงขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้ครบถ้วน ตรงกับความเป็นจริงที่สุด

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล

ส่วนที่ 3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม

ส่วนที่ 5 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

ส่วนที่ 6 ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความหรือเติมข้อความตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ 1. ชาย

☐ 2. หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ 1. มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

☐ 2. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

☐ 3. ปริญญาตรี

☐ 4. สูงกว่าปริญญาตรี

4. ระยะเวลาปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่จนถึงปัจจุบัน ปี เดือน

5. ระดับตำแหน่งงาน

☐ 1. พนักงานเทศบาล

☐ 2. ลูกจ้างประจำ

☐ 3. พนักงานจ้าง

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างของข้อความแต่ละข้อซึ่งท่านเห็นว่าถูกต้องตรงกับความรู้ความเข้าใจของท่านมากที่สุด (กรุณาตอบทุกข้อ)

ลำดับ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1.	เทศบาลแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล		
2.	เทศบาลเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว		

ลำดับ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
3.	เทศบาลมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ นายกเทศมนตรีและสภาเทศบาล		
4.	นายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี		
5.	เมื่อนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลครบวาระการดำรงตำแหน่งจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ภายใน 60 วัน		
6.	นายกเทศมนตรีในระบบเดิมทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทางการปฏิบัติงานในการพัฒนาเทศบาลโดยต้องขออนุมัติจากสภาเทศบาล		
7.	สภาเทศบาลจะทำหน้าที่ในการตราเทศบัญญัติ		
8.	ประเภทของเทศบาลจัดตั้งตามความหนาแน่นของประชากรและความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น		
9.	ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบล		
10.	การจัดตั้งเทศบาลนครต้องมีราษฎรตั้งแต่ 100,000 คนขึ้นไป		
11.	ในอดีตที่ผ่านมาคณะผู้บริหารเทศบาลมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม		
12.	สภาเทศบาลตำบลมีสมาชิกสภา จำนวน 14 คน		

ส่วนที่ 3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

คำชี้แจง ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงมากน้อยเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างของข้อความแต่ละข้อที่ตรงกับระดับการรับรู้

(กรุณาตอบทุกข้อ)

ลำดับ	คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการฟังวิทยุ					
2.	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการดูโทรทัศน์					
3.	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการอ่านหนังสือ					
4.	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากอินเทอร์เน็ต					
5.	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากเพื่อนร่วมงาน					
6.	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากการพูดคุยกับบุคคลต่างๆ					

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม

คำชี้แจง ท่านมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิมในประเด็นต่อไปนี้
 มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างของข้อความแต่ละข้อซึ่งตรงกับ
 ประสิทธิภาพของท่านมากที่สุด (กรุณาตอบทุกข้อ)

ลำดับ	คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในระบบเดิม					
2.	ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบบเดิม					
3.	มีประสิทธิภาพพบว่านายกเทศมนตรีและเทศมนตรีทำงานเพื่อเอาใจสภาเทศบาลมากกว่าทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน					
4.	มีการบริหารงานผิดพลาดในเทศบาล ประชาชนไม่สามารถเอาผิดกับผู้บริหารได้					
5.	ไม่มีการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารจากประชาชน					
6.	ไม่มีความต่อเนื่องในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีในระบบเดิม					

ส่วนที่ 5 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

คำชี้แจง ท่านมีค่านิยม (ความเชื่อ) เกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นในประเด็นต่อไปนี้
 มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างของข้อความแต่ละข้อซึ่งท่าน
 เห็นว่า ถูกต้องตามความเป็นจริงมากที่สุด (กรุณาตอบทุกข้อ)

ลำดับ	คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในท้องถิ่นทุกคน					
2.	ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในท้องถิ่น					
3.	ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นการเชื่อมโยงการเมืองกับประชาชนในท้องถิ่น					
4.	ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการเลือกบุคคลเพื่อทำหน้าที่แทนประชาชนในท้องถิ่น					

ลำดับ	คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.	ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งสะท้อนถึงทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของประชาชนที่มีต่อการเมือง					
6.	ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะเลือกตัวแทนของประชาชนในปัจจุบัน					
7.	ท่านเชื่อว่าการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย					

ส่วนที่ 6 ทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง

คำชี้แจง ท่านมีทัศนคติ (เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย) ต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างของข้อความแต่ละข้อ (กรุณาตอบทุกข้อ)

ลำดับ	คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1.	<u>ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง</u> นายกเทศมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชน					
2.	การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นกับระบบการเมืองท้องถิ่น					
3.	การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงเป็นการป้องกันการผูกขาดอำนาจ					
4.	มีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างนายกเทศมนตรีกับสภาเทศบาล					
5.	<u>สถานภาพและความเข้มแข็งของตำแหน่ง</u> นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ไม่ถูกปลดเมื่อสภาเทศบาลไม่ผ่านร่างเทศบัญญัติงบประมาณ					

ลำดับ	คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
6.	มีการระบุชี้ชัดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของนายกเทศมนตรีอย่างชัดเจน					
7.	ประชาชนสามารถควบคุมดูแลกำกับการ ปฏิบัติงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการ เลือกตั้งโดยตรง					
8.	มีความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานเนื่องจากไม่ต้อง มีการหมุนเวียนตำแหน่งกัน					
9.	<u>มีความเป็นอิสระในการบริหารงานของ</u> <u>นายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง</u> เป็นอิสระจากการแทรกแซงของฝ่ายสภาเทศบาล					
10.	สามารถปฏิบัติงานตามความต้องการของ ประชาชน					
11.	สามารถกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น และตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานได้อย่าง อิสระ					
12.	มีประสิทธิภาพในการบริหารงานเนื่องจาก มีความต่อเนื่องไม่ต้องขึ้นอยู่กับเสียงสนับสนุน ของสภาเทศบาล					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางผนวกที่ ข1 แสดงค่าความเชื่อมั่นของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระดับเทศบาล

Item	Corrected Item	Alpha if
	Total Correlation	Item Deleted
1	.266	.795
2	.508	.773
3	.561	.770
4	.333	.789
5	.462	.779
6	.369	.790
7	.778	.748
8	.362	.789
9	.197	.799
10	.580	.764
11	.107	.807
12	.778	.748

Reliability Coefficients N of Cases = 30.0 N of Items = 12 Alpha = **.795**

ตารางผนวกที่ ข2 แสดงค่าความเชื่อมั่นของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีโดยตรง

Item	Corrected Item	Alpha if
	Total Correlation	Item Deleted
1	.693	.931
2	.906	.902
3	.770	.921
4	.830	.914
5	.719	.929
6	.880	.906

Reliability Coefficients N of Cases = 30.0 N of Items = 6 Alpha = **.930**

ตารางผนวกที่ ข3 แสดงค่าความเชื่อมั่นของประสพการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี
ในระบบเดิม

Item	Corrected Item	Alpha if
	Total Correlation	Item Deleted
1	.381	.874
2	.678	.831
3	.690	.819
4	.727	.811
5	.794	.797
6	.651	.828

Reliability Coefficients N of Cases = 30.0 N of Items = 6 Alpha = **.853**

ตารางผนวกที่ ข4 แสดงค่าความเชื่อมั่นของค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

Item	Corrected Item	Alpha if
	Total Correlation	Item Deleted
1	.825	.716
2	.804	.717
3	.388	.789
4	.426	.807
5	.393	.789
6	.668	.740
7	.384	.796

Reliability Coefficients N of Cases = 30.0 N of Items = 7 Alpha = **.793**

ตารางผนวกที่ ข5 แสดงค่าความเชื่อมั่นของทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล
ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีโดยตรง ในภาพรวม

Item	Corrected Item	Alpha if
	Total Correlation	Item Deleted
1	.739	.885
2	.509	.897
3	.755	.883
4	.713	.886
5	.789	.882
6	.365	.904
7	.475	.898
8	.600	.892
9	.763	.883
10	.573	.895
11	.527	.897
12	.710	.888

Reliability Coefficients N of Cases = 30.0 N of Items = 12 Alpha = **.899**

ตารางผนวกที่ ข6 แสดงค่าความเชื่อมั่นของทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล
ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีโดยตรง ในประเด็นที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง

Item	Corrected Item	Alpha if
	Total Correlation	Item Deleted
1	.592	.799
2	.437	.829
3	.806	.647
4	.675	.723

Reliability Coefficients N of Cases = 30.0 N of Items = 4 Alpha = **.803**

ตารางผนวกที่ ข7 แสดงค่าความเชื่อมั่นของทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล
ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นสถานภาพและความเข้มแข็ง
ของตำแหน่งนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

Item	Corrected Item	Alpha if
	Total Correlation	Item Deleted
1	.442	.624
2	.451	.620
3	.463	.612
4	.488	.595

Reliability Coefficients N of Cases = 30.0 N of Items = 4 Alpha = **.679**

ตารางผนวกที่ ข8 แสดงค่าความเชื่อมั่นของทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นในเขตเทศบาล
ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ต่อการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีโดยตรงในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารงาน
ของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

Item	Corrected Item	Alpha if
	Total Correlation	Item Deleted
1	.596	.620
2	.386	.759
3	.523	.663
4	.650	.625

Reliability Coefficients N of Cases = 30.0 N of Items = 4 Alpha = **.727**